

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

1926

Ημερομ. Κατάθεσης:

24/6/2020

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, http://www.kke.gr
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

Προς το Προεδρείο της Βουλής

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τους κ. Υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και τροφίμων και οικονομικών

Οι βουλευτές Καραθανασόπουλος Νίκος, Λαμπρούλης Γιώργος και Συντυχάκης Μανώλης

Κατέθεσαν **ΑΝΑΦΟΡΑ** το υπόμνημα των Παραδοσιακών Συλλόγων Αμβυκούχων Τυρνάβου, Μαγνησίας και Λασιθίου Κρήτης σχετικά σχετικά με τις ονομασίες «τσίπουρο» και «τσικουδιά» και ζητούν την ικανοποίηση των δίκαιων αιτημάτων τους.

Αθήνα 3/6/2020

Οι καταθέτοντες βουλευτές

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. Του Συλλόγου Παραδοσιακών Αποσταγματοποιών Νομού Λασιθίου
2. Του Συλλόγου Παραδοσιακών Αποσταγματοποιών Τυρνάβου
3. Του Συλλόγου Παραδοσιακών Αποσταγματοποιών Μαγνησίας

Προς:

1. Τον κο Υπουργό Οικονομικών.
2. Τον κο Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.
3. Τον κο Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
4. Την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)
5. Την Ανεξάρτητη Αρχή Προστασίας του Καταναλωτή.
6. Το Γενικό Χημείο του Κράτους.

Με μεγάλη μας έκπληξη και δυσφορία παρακολουθήσαμε από τον Ιανουάριο του 2020 και μετά, την αναμετάδοση της είδησης (τόσο από κυβερνητικές και εκτελεστικές αρχές όσο και από τα Μ.Μ.Ε.), ότι οι **λιανοπωλητές τσίπουρου και τσικουδιάς βρίσκονται αντιμέτωποι με πρόστιμα και ποινές**, λόγω του ότι εξακολουθούν "παρانونώς" να διαθέτουν χύμα τσίπουρο και χύμα τσικουδιά με την νόμιμη ονομασία τους, αντί να ονομάζουν αυτά, όπως δήθεν "υποχρεούνται από το νόμο" **αποκλειστικά και μόνον "προϊόντα απόσταξης διημέρων"**. Σε αυτό το πλαίσιο επιδώσαμε συνάντηση με τον Υφυπουργό Ανάπτυξης, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 13.02.2020 και στη διάρκεια της οποίας δεσμευθήκαμε να υποβάλλουμε το σύνολο των επιχειρημάτων και αιτημάτων μας εγγράφως **ενώπιον όλων των συναρμόδιων υπουργείων και φορέων**, όπως και πράττουμε με την παρούσα επιστολή μας.

Εμείς, οι σύλλογοι των παραδοσιακών αποσταγματοποιών (διημέρων) ήτοι οι **μόνοι ενεργοί παραδοσιακοί καζανάρηδες και παραγωγοί γνήσιου παραδοσιακού τσίπουρου και γνήσιας παραδοσιακής τσικουδιάς στην Ελλάδα**, αισθανόμαστε την ανάγκη να παρέμβουμε στην εξελισσόμενη αυτή συζήτηση, να ξεκαθαρίσουμε τις ασάφειες και τις εσφαλμένες αντιλήψεις και ερμηνείες και **να απαιτήσουμε την διόρθωση τόσο των πρακτικών της διοίκησης όσο και των δημοσιευμάτων**, αφού **ουδόλως ανταποκρίνονται στην πραγματική και νομική κατάσταση** σε σχέση με το χύμα παραδοσιακό τσίπουρο και την χύμα παραδοσιακή τσικουδιά που παράγουμε.

Πουθενά στην κείμενη νομοθεσία δεν έχει θεσπισθεί απαγόρευση γρήσης της ονομασίας "τσίπουρο" και "τσικουδιά" για το προϊόν των διήμερων αποσταγματοποιών.

Τουναντίον, η φύση του παραγόμενου από εμάς αποστάγματος ως παραδοσιακού τσίπουρου και παραδοσιακής τσικουδιάς προκύπτει ευθέως:

- α) από τις **άδειες απόσταξης** που εκδίδει το τελωνείο στηριζόμενο στα **υποδείγματα εγγράφων του ίδιου του Ν.2969/2001**, οι οποίες ορίζουν ρητά το προϊόν που αποστάζουμε ως "τσίπουρο" και "τσικουδιά" αντίστοιχα.
- β) από την **παραδοσιακή διαδικασία απόσταξης με συγκεκριμένες πρώτες ύλες και σε συγκεκριμένες περιόδους** που οι διήμεροι ακολουθούμε, σε απόλυτη συμφωνία με τις οδηγίες που μας παρέχονται από τις αρχές και τον Ν.2969/2001

γ) από τις συναφείς διατάξεις του άρθρου 82 του Τελωνειακού Κώδικα (Ν.2960/2001) που ισχύει παράλληλα με το Ν.2969/2001 χωρίς να έχει καταργηθεί ή υποκατασταθεί από αυτόν.

δ) από την περιγραφή της διαδικασίας παραγωγής και των χαρακτηριστικών του προϊόντος μας (πρώτες ύλες, βαθμός αλκοόλης κλπ) στο παράρτημα II σημείο 6 του Κανονισμού 110/2018ΕΚ (και ήδη 2019/787ΕΚ) όπου ΡΗΤΑ δίδεται ο όρισμός του "αποστάγματος στεμφύλων σταφυλής" και του τρόπου παραγωγής του (ο οποίος προφανώς είναι ο χρησιμοποιούμενος από εμάς, τους διήμερους αποσταγματοποιούς) ενώ στο άρθρο 15 παρ. 2 του ίδιου Κανονισμού εισάγεται παράρτημα III στο οποίο καταγράφονται οι ενδείξεις γεωγραφικής προέλευσης αποσταγμάτων στεμφύλων σταφυλής, υπό στοιχείο 6 του οποίου ρητά αναγράφονται οι ονομασίες "τσίπουρο" και "τσικουδιά" ως ελληνικών αποσταγμάτων στεμφύλων σταφυλής κατά το παραπάνω παράρτημα II, ήτοι βαθμού αλκοόλης άνω του 37.5 % του τελικού προϊόντος κλπ.

ε) από τη χημική ανάλυση του προϊόντος μας (πητικότητα, μηδενική περιεκτικότητα σε ζάχαρη και πρόσθετες αρωματικές ύλες, βαθμός αλκοόλ τελικού προϊόντος κλπ), η οποία σαφώς το κατατάσσει στις παραπάνω κατηγορίες αποσταγμάτων με ένδειξη γεωγραφικής προέλευσης, όπως τις ορίζει ο Ευρωπαίος νομοθέτης.

στ) από τη νομολογία του Δ.Ε.Ε., και συγκεκριμένα από την απόφαση της 11.07.2019 στην C- 91/18 προσφυγή της Επιτροπής κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, με την οποία ακριβώς έγινε αδιαμφισβήτητα δεκτό, ότι τα παραγόμενα από εμάς τους διήμερους αποσταγματοποιούς αλκοολούχα αποστάγματα αποτελούν ακριβώς "τσίπουρο" και "τσικουδιά" κατά την έννοια του δευτερογενούς Ευρωπαϊκού Δικαίου, εξ ου και η Ελληνική Δημοκρατία καταδικάστηκε για την διαφοροποιημένη φορολογική αντιμετώπιση των αποσταγμάτων αυτών (μειωμένοι συντελεστές Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης τόσο για τους συστηματικούς όσο και για τους διήμερους αποσταγματοποιούς) ως νόθευση του ελεύθερου ανταγωνισμού της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

στ) από την ίδια την παραδοσιακή διαδικασία απόσταξης τσίπουρου και τσικουδιάς, η οποία αποτελεί άυλη πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας με αδιάκοπη ενασχόληση από την Μινωική εποχή μέχρι και σήμερα, συνυφασμένη όχι μόνο με τη διατήρηση της μικρής αγροτικής οικονομίας και της αμπελουργίας, αλλά και με την ανάπτυξη και διατήρηση του πολιτισμού και της τοπικής κουλτούρας. Η δε άυλη πολιτιστική κληρονομιά αυτή, η οποία κατά το ευρωπαϊκό δίκαιο είναι και η προϋπόθεση για την ενεργοποίηση μιας διαδικασίας κατοχύρωσης Π.Γ.Ε., είναι σαφές ότι αναφέρεται αποκλειστικά σε εμάς, τους παραδοσιακούς αποσταγματοποιούς (διήμερους), καθότι είμαστε και οι μόνοι που εξακολουθούμε, με πίστη στην παράδοση και με μεράκι, να εφαρμόζουμε την ίδια εδώ και χιλιάδες χρόνια παραδοσιακή διαδικασία απόσταξης (καζανέματα).

Το προϊόν μας είναι και ονομάζεται, βάσει των ισχυουσών διατάξεων τόσο στην ελληνική έννομη τάξη όσο και στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο, "παραδοσιακό τσίπουρο" και "παραδοσιακή τσικουδιά" και η χρήση της ονομασίας αυτής ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΗ, όπως τεχνηέντως και εσφαλμένα αφήνεται να εννοηθεί δια δημοσιευμάτων και δια ενεργειών των αρμοδίων αρχών. Οι δε υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι, σε εφαρμογή των οποίων διώκονται όσοι λιανοπωλητές ονομάζουν τα προϊόντα μας με την πραγματική και νόμιμη ονομασία τους, πέραν του ότι δεν αποτελούν νόμους και δεν έχουν την αντίστοιχη δεσμευτικότητα ούτε με το εθνικό ούτε με το ευρωπαϊκό δίκαιο, έχουν επιπλέον ληφθεί κατά

προφανέστατη υπέρβαση της εξουσίας των αρχών που τις εκδίδουν, αφού εισάγουν σειρά απαγορεύσεων και περιορισμών που δεν στηρίζονται στο νόμο, ούτε σε ελληνικό ούτε σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενίοτε δε προσκρούουν και σε ΡΗΤΕΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ του νομικού πλαισίου, ενώ είναι σαφές ότι χορηγούν αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους ήδη δυνατότερους και μεγαλύτερους παραγωγούς εμφιαλωμένων αποσταγμάτων.

Πρέπει όμως (όπως και εμείς οι ίδιοι δεχόμαστε και ενημερώνουμε συνεχώς με διαβήματά μας), ενόψει του ότι το παραδοσιακό τσίπουρο και η παραδοσιακή τσικουδιά των διήμερων αποσταγματοποιών είναι **τα μόνα προϊόντα που επιτρέπεται να διακινούνται χύμα (για την ακρίβεια ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ σε εμάς να τα διακινούμε εμφιαλωμένα και συσκευασμένα!!!)**, να τηρούνται μέτρα που καθιστούν το προϊόν **ιγνηλάσιμο και ασφαλές**. Πρέπει δηλαδή να αναγράφεται ρητά στους καταλόγους και τα παραστατικά, ότι τα συγκεκριμένα χύμα προϊόντα (δηλαδή το "χύμα τσίπουρο" και η "χύμα τσικουδιά" που παρέχονται από λιανοπωλητές εστίασης κλπ, είναι "προϊόν απόσταξης διημέρων" και να γνωστοποιείται ο παραγωγός και η περιοχή προέλευσης του προϊόντος αυτού, ώστε να είναι δυνατό ανά πάσα στιγμή **να ελεγχθεί η προέλευση του χύμα τσίπουρου και της χύμα τσικουδιάς που διατίθεται λιανική**. Με αυτόν τον τρόπο, τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της πολιτείας μπορούν ανά πάσα στιγμή να ελέγξουν αν είναι κατάλληλο το προϊόν, ποιος ήταν ο αδειούχος απόσταξης αμπελουργός, σε ποια περιοχή διενέργησε την παραδοσιακή απόσταξη, τι ποσότητες πρώτων υλών δήλωσε ότι αποστάζει, τι ποσότητες τελικού προϊόντος δήλωσε ότι παρήγαγε (εισροές-εκροές), κατά πόσον το πούλησε με το νόμιμο παραστατικό πώλησης και με την δόκιμη διαδικασία διάθεσης (σε κατάλληλες για την αποθήκευση και μεταφορά του χύμα τσίπουρου/τσικουδιάς φιάλες όπως αναλυτικά προβλέπει ο νόμος) και φυσικά να ελεγχθεί και η εκ μέρους των εμπλεκόμενων καταβολή των φόρων που αναλογούν. Σημειώνουμε ότι τα παραπάνω **δεν προϋποθέτουν απαραίτητως δημοσιοποίηση των στοιχείων του παραγωγού προς κάθε τρίτο, όπως δυσανάλογα και κατά παράβαση των διατάξεων του Γ.Κ.Π.Δ. απαιτούν οι συναφείς εγκύκλιοι της διοίκησης**, ζήτημα που επίσης χρήζει συζήτησης και τροποποίησης.

Μάλιστα, εμείς ως παραδοσιακοί διήμεροι αποσταγματοποιοί, όχι μόνον δεν έχουμε ποτέ διαμαρτυρηθεί για την ύπαρξη αυστηρών όρων και προϋποθέσεων ελέγχου της παραγωγής μας, τουναντίον θεωρούμε ότι οι έλεγχοι αυτοί **λειτουργούν προστατευτικά και ρυθμιστικά προς το συμφέρον τόσο το δικό μας ως παραδοσιακών παραγωγών, όσο και του λιανοπωλητή και του τελικού καταναλωτή**. Είναι σαφές, ότι το "βρώμικο" "νοθευμένο" και "ακατάλληλο" τσίπουρο/τσικουδιά ΔΕΝ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΜΑΣ τους παραδοσιακούς διήμερους αποσταγματοποιούς αλλά **από τρίτα πρόσωπα, που δεν έχουν καμία απολύτως άδεια απόσταξης, δεν υπόκεινται σε κανένα έλεγχο της μεθόδου παραγωγής τους και δεν τηρούν καμία από τις αυστηρές προδιαγραφές του Νόμου**, στις οποίες εμείς με προθυμία υπαγόμαστε για να προστατεύσουμε τη φήμη και την ποιότητα του εξαιρετικού παραδοσιακού μας αποστάγματος, είτε αυτό είναι παραδοσιακό τσίπουρο είτε παραδοσιακή τσικουδιά. Για την ακρίβεια, οι έλεγχοι εισροών και εκροών στην παραγωγή μας, η απαγόρευση συστέγασής μας με οποιονδήποτε άλλο αποσταγματοποιό ίδιας ή διάφορης κατηγορίας και η απαγόρευση κατοχής αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης, καθιστούν σαφές, ότι οποιαδήποτε νοθεία αποσταγμάτων δεν είναι εν τοις πράγμασι δυνατό να έχει λάβει χώρα από εμάς ή να αποδίδεται σε δική μας υπαιτιότητα.

Χαρακτηριστικά, ακόμα και οι έλεγχοι του Γ.Χ.Κ., κατά το μέρος που έχουν βρει μικρό ποσοστό των τυχαίων δειγμάτων των προϊόντων μας "ακατάλληλα", δεν έχουν προβεί στον χαρακτηρισμό αυτόν λόγω νόθευσης των αποσταγμάτων αλλά λόγω συγκέντρωσης φθαλικών εστέρων και χαλκού, οφειλόμενης είτε σε ακατάλληλο πλαστικό δοχείο ή σε ανάγκη συντήρησης του χάλκινου άμβυκα, δηλαδή σε αιτίες καθόλα αντιμετωπίσιμες, που δεν συνδέονται σε καμία περίπτωση με τα φαινόμενα "νοθείας" και "εγκληματικής πρόθεσης" που μας αποδίδονται από τα Μ.Μ.Ε. και που δημιουργούν την εσφαλμένη, αναληθή και συκοφαντική εντύπωση, ότι τα προϊόντα των διήμερων αποσταγματοποιών είναι δήθεν "ανέλεγκτα" και "επικίνδυνα για τους καταναλωτές".

Παρά ταύτα, με μεγάλη μας έκπληξη και δυσφορία παρατηρούμε τόσο τον αρμόδιο Υφυπουργό από το βήμα της Βουλής (απαντώντας επί σειράς επίκαιρων ερωτήσεων Βουλευτών διαφόρων παρατάξεων), όσο και τις αρμόδιες αρχές (σε επίπεδο ελέγχων και προστίμων προς λιανοπωλητές) να εμμένουν στην τελείως νομικά αβάσιμη θέση, ότι η παράβαση συνίσταται, δήθεν, στο να ονομάζεται στους τιμοκαταλόγους των λιανοπωλητών το παραγόμενο από εμάς προϊόν "χύμα τσίπουρο" ή "χύμα τσικουδιά" και όχι στο ουσιαστικό κομμάτι (δηλαδή στο να είναι πράγματι ποιοτικό και ασφαλές προς κατανάλωση καθώς και στο να παρέχονται οι απαραίτητες πληροφορίες για το ποιος παραδοσιακός διήμερος αποσταγματοποιός και με ποια μέσα και σε τι ποσότητα παρήγαγε το εν λόγω τσίπουρο ή τσικουδιά). Το παραπάνω μάλιστα γίνεται, σύμφωνα με τις αρχές, αλλά και όπως επανειλημμένα αναμεταδίδεται στα μέσα, επειδή δήθεν η απαγόρευση χρήσης της ίδιας της λέξης "τσίπουρο" και "τσικουδιά" για τα αποστάγματα των διήμερων αποσταγματοποιών, με κάποιο μαγικό και τελείως ακατανόητο τρόπο θα συμβάλλει στην πάταξη της παραγωγής "ακατάλληλου" και "λαθραίου" χύμα τσίπουρου και στην συναφή φοροδιαφυγή.

Οποιοσδήποτε μέσος λογικός άνθρωπος μπορεί να καταλάβει, ότι αυτή καθαυτή η πώληση τσίπουρου ή τσικουδιάς με τίτλο "προϊόν διήμερων" κανέναν απολύτως ρόλο δεν θα έχει στο να παταχθεί η φοροδιαφυγή και η διακίνηση "λαθραίου" τσίπουρου/ τσικουδιάς. Αφενός γιατί το ακατάλληλο, λαθραίο και νοθευμένο τσίπουρο/ τσικουδιά ΔΕΝ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΔΙΗΜΕΡΟΥΣ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΣ αλλά από πρόσωπα που λειτουργούν εκτός κάθε νομικού πλαισίου και ελέγχου της αρχής, σε αντίθεση με εμάς, που χρόνια τώρα μαχόμαστε για την διατήρηση της παράδοσης και της ποιότητας της παραγωγής. Αφετέρου, γιατί η απλή αντικατάσταση της ονομασίας του χύμα αποστάγματος δεν διασφαλίζει ούτε το ότι το προϊόν (όπως και να ονομαστεί) δεν θα είναι νοθευμένο και λαθραίο, ούτε την παύση της διάθεσης αντίστοιχων προϊόντων, ούτε την ιχνηλασιμότητα του τυχόν ακατάλληλου αποστάγματος, ούτε την τιμωρία του παράνομου παραγωγού και όσων διέθεσαν το ακατάλληλο προϊόν προς πώληση.

Πρόκειται για απλή στάχτη στα μάτια χωρίς καμία ουσιαστική λειτουργία! Επιπλέον, πρόκειται σαφώς για μία έντονη προσπάθεια να συνδεθούμε εμείς, οι παραδοσιακοί διήμεροι αποσταγματοποιοί, με το φαινόμενο της λαθραίας διακίνησης αλκοολούχων, προκειμένου να δικαιολογηθεί η πρόθεση της πολιτείας να μας αφαιρέσει το δικαίωμα να συνεχίσουμε την αξιόλογη πολιτιστική μας παράδοση και την οικονομική ενίσχυση των μικρών αγροτικών νοικοκυριών μας με την παραγωγή και διάθεση του ποιοτικού και γνήσιου προϊόντος μας.

Τίνος τα συμφέροντα εξυπηρετεί αυτή η εμμονή με την μη αναγραφή του πραγματικού ονόματος του προϊόντος; Τίνος τα συμφέροντα εξυπηρετεί το να δημιουργείται στο κοινό η τελείως εσφαλμένη πεποίθηση, ότι το “λαθραίο” και το “βρώμικο” προέρχονται από εμάς, τους αδειούχους παραδοσιακούς καζανάρηδες με καθεστώς διημέρων, και ως εκ τούτου πρέπει εμείς να περιοριστούμε και να τιμωρηθούμε; Μα φυσικά της **συστηματικής ποτοποιίας**, που παράγει και διαθέτει το πολύ ακριβότερο και ενίοτε χαμηλότερης ποιότητας εμφιαλωμένο τσίπουρο και τσικουδιά. Η οποία συστηματική ποτοποιία, σε αντίθεση με εμάς (και εκτός της πολύ μεγαλύτερης οικονομικής, εμπορικής και εξαγωγικής της δύναμης) **δεν υπόκειται βάσει των ίδιων νόμων, σε καθόλου αυστηρούς περιορισμούς ως προς τον τρόπο, τα μέσα και τις πρώτες ύλες της παραγωγής του προϊόντος που η ίδια επιθυμεί να λανσάρει στον καταναλωτή ως “αληθινό τσίπουρο” ή “αληθινή τσικουδιά”**. Για την ακρίβεια, χρησιμοποιούν βιομηχανικούς άμβυκες, δεν ελέγχονται ως προς τη σχέση πρώτης ύλης και τελικού παραγόμενου αποστάγματος, επιτρέπεται να παράγουν αποστάγματα με αρωματισμό έτοιμης αλκοόλης και δεν είναι ΚΑΝ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΕΜΦΥΛΑ ΣΤΑΦΥΛΗΣ! Επιπλέον, δεν έχει σε καμία περίπτωση αποδειχτεί, ότι **στο κύκλωμα διακίνησης λαθραίου και χύμα τσίπουρου και τσικουδιάς** δεν εμπλέκονται και συστηματικοί αποσταγματοποιοί ή και άλλοι συστηματικοί οινοποιοί και ποτοποιοί, πράγμα που τα μέσα φυσικά τεχνηέντως παραλείπουν να ερευνήσουν και να αναφέρουν.

Η ελληνική πολιτεία, **αν και εφόσον πραγματικά επιθυμεί να πατάξει την κυκλοφορία χύμα λαθραίων προϊόντων**, πρέπει να κάνει αυτό που εξαρχής εμείς, οι διήμεροι αποσταγματοποιοί, έχουμε προτείνει και εισηγηθεί: **να εισαγάγει έλεγχο ποιότητας του τελικού παραγόμενου αποστάγματος (τόσο του χύμα τσίπουρου και τσικουδιάς των παραδοσιακών αποσταγματοποιών όσο και του εμφιαλωμένου των συστηματικών αποσταγματοποιών)** και να τιμωρεί παραδειγματικά όλους τους παραγωγούς αποσταγμάτων αυτών των κατηγοριών που δεν πληρούν τα κριτήρια ποιότητας του νόμου, βάσει χημικού ελέγχου, επιβάλλοντας και τα σχετικά πρόστιμα σε όλους όσους εμπορεύονται και διαθέτουν τέτοια αποστάγματα χωρίς σφραγίδα εργαστηριακού ελέγχου ποιότητας. Εμείς έχουμε εξαρχής τονίσει, ότι αυτή είναι η **μόνη δόκιμη και σωστή μέθοδος, που θα προστατεύσει ουσιαστικά και πρακτικά τόσο τους καταναλωτές όσο και εμάς**, αφού είναι σαφές και βέβαιο, ότι τα δικά μας παραδοσιακά αποστάγματα (δηλαδή το τσίπουρο διημέρων και η τσικουδιά διημέρων) όχι μόνον θα περάσουν με άριστα το σχετικό έλεγχο, αλλά θα καταταχθούν και σε πολύ καλύτερη βαθμίδα ποιότητας από τα δήθεν παραδοσιακά, ασφαλή και εμπορεύσιμα εμφιαλωμένα προϊόντα της συστηματικής ποτοποιίας.

Καλούμε μάλιστα ανοιχτά και **την ίδια τη συστηματική ποτοποιία να συμμετάσχει σε αυτήν μας την πρωτοβουλία και να πιέσει την πολιτεία προς τη σωστή κατεύθυνση**, αντί να φροντίζει να θολώνει τα νερά με αδιαφανείς μεθοδεύσεις και αναληθείς δηλώσεις. Αν αυτό που ενδιαφέρει τους συστηματικούς ποτοποιούς είναι η διασφάλιση της ποιότητας και η προστασία του καταναλωτή **(και όχι απλά το να μας πετάξουν έξω από την αγορά αποσταγμάτων και να γίνουν μονοπώλιο, παρότι το δικό μας μερίδιο στις πωλήσεις είναι μόλις το 10%)**, τότε δεν έχουν τίποτα να χάσουν από το να ζητήσουν και αυτοί από την Ελληνική Πολιτεία να εισαγάγει κριτήρια ποιοτικού ελέγχου της παραγωγής, αντί να τεκμαίρει ότι ολόκληρη η δική μας παραγωγή “δεν είναι τσίπουρο όπως το εμφιαλωμένο” και να ζητάει να

τιμωρείται όποιος την εμπορεύεται και τη διαθέτει με το πραγματικό της όνομα! Για ποιόν λόγο δεν πιέζουν οι συστηματικοί αποσταγματοποιοί προς την κατεύθυνση αυτή; μήπως επειδή σύμφωνα με τα πεπραγμένα του ίδιου του Γενικού Χημείου του Κράτους, τα εμφιαλωμένα αποστάγματα εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά μη κανονικότητας και ακαταλληλότητας; μήπως επειδή τα ακατάλληλα δείγματα εμφιαλωμένων αποσταγμάτων που κατασχέθηκαν ήταν ΠΡΑΓΜΑΤΙ ΝΟΘΕΥΜΕΝΑ, σε αντίθεση με τα δικά μας; μήπως η εισαγωγή ποιοτικών ελέγχων θα καταδείξει την ανωτερότητα των χύμα αποσταγμάτων και για αυτό την φοβούνται;

Είναι προφανές ότι η αληθινή παραδοσιακή τεχνική και μέθοδος απόσταξης, αυτή που αξίζει προστασία και συντήρηση και αποτελεί πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας, αυτή που δικαιούται να φέρει την προστατευόμενη ονομασία σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, είναι η ΔΙΚΗ ΜΑΣ. Για την οποία, είτε από άγνοια ή εκ του πονηρού, επιδιώκεται αυτή τη στιγμή να απαγορευθεί ακόμα και αυτή η χρήση του ονόματος του προϊόντος. Είναι προφανές ότι τα παραπάνω γίνονται για να αποκτήσουν το μονοπώλιο της παραγωγής και διάθεσης οι συστηματικοί αποσταγματοποιοί. Είναι προφανές, ότι με τη μέθοδο που ακολουθείται αυτή τη στιγμή, όχι μόνον θίγεται βάνουσα η δική μας δραστηριότητα ως παραδοσιακών αποσταγματοποιών (και 380.000 μικρών αγροτικών νοικοκυριών των αμπελοκαλλιεργητών!), αλλά προωθείται σταδιακά η ολοσχερής κατάργηση της γνήσιας και παραδοσιακής μεθόδου και η πλήρης υποκατάστασή του γνήσιου και παραδοσιακού τσίπουρου και τσικουδιάς από ποιοτικά και πολιτιστικά υποδεέστερα προϊόντα.

Ενώ είναι ομοίως σαφές, ότι σε οικονομικό επίπεδο, η ολοσχερής παύση της παραδοσιακής απόσταξης θα έχει τραγικές συνέπειες όχι μόνο για εμάς, τους παραδοσιακούς καζανάρηδες, αλλά και για όλους τους μικρούς αμπελουργούς των περιοχών που δραστηριοποιούμαστε, οι οποίοι δεν θα μπορούν να αξιοποιήσουν τα υπολείμματα της παραγωγής τους (δηλαδή τα στέμφυλα από την έκθλιψη των σταφυλιών), ούτε το προϊόν της απόσταξής τους, θα απωλέσουν το όποιο συμπληρωματικό εισόδημα αντλούσαν από την παραγωγή και κατανάλωση ή/και πώληση του παραδοσιακού τσίπουρου και της παραδοσιακής τσικουδιάς.

Καλούμε την Ελληνική Πολιτεία (η οποία παραδόξως πως δεν μας έχει ποτέ καλέσει σε διαβούλευση με δική της πρωτοβουλία, παρά το γεγονός ότι έχουμε ανέκαθεν συντονιστεί με προθυμία και ετοιμότητα σε κάθε επιμέρους νομική προϋπόθεση που έχει θέσει για τα παραδοσιακά αποστάγματα!) να προσέλθει επιτέλους σε έναν ουσιαστικό και ειλικρινή διάλογο για το ζήτημα της πάταξης της λαθρεμπορίας ακατάλληλων αλκοολούχων και της γενικής προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας των ελληνικών αποσταγμάτων. Έναν διάλογο στον οποίο εμείς, οι θεματοφύλακες της πραγματικής παραδοσιακής τεχνικής απόσταξης τσίπουρου και τσικουδιάς, δεν μπορεί να είμαστε απόντες. Έναν διάλογο που δεν θα απευθύνεται μονομερώς προς τους συστηματικούς αποσταγματοποιούς και τα φερέφωνα τους, αλλά προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Είναι επιτέλους ώρα να προστατευθεί το αληθινό τσίπουρο και η αληθινή τσικουδιά. Είναι επιτέλους ώρα να κινητοποιηθεί η πολιτεία με κατεύθυνση το να παράσχει στον καταναλωτή όλες τις ποιοτικές και ασφαλείς επιλογές, επενδύοντας στην άυλη πολιτιστική αξία της παραδοσιακής απόσταξης, αντί να προσπαθεί να εξασφαλίσει τα συμφέροντα μίας και μονον ομάδας

αποσταγματοποιών, επιδιώκοντας παράλληλα να γεμίσει τον κρατικό κορβανά με εισπράξεις από πρόστιμα.

Καλούμε τέλος και τους λιανοπωλητές κάθε μορφής (εστίαση, κάβες κλπ) να αγοράζουν το χύμα τσίπουρο και την χύμα τσικουδιά τους **αποκλειστικά από αδειούχους απόσταξης παραδοσιακούς διήμερους αποσταγματοποιούς**, να αναγράφουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία προέλευσης και ποιότητας στους σχετικούς τους καταλόγους και στις σχετικές ανακοινώσεις στο χώρο του καταστήματος και **να μην νοθεύουν το εξαιρετικής ποιότητας παραδοσιακό μας προϊόν με λαθραία παραγόμενα και ακατάλληλα αποστάγματα**. Μόνο με αυτήν την υπεύθυνη στάση θα διασφαλίσουν και οι ίδιοι τη συνέχιση της μακροχρόνιας παράδοσης των καταστημάτων τους (ρακάδικα, τσιπουράδικα), την ασφάλεια και την υγεία του καταναλωτή, και φυσικά τη διατήρηση προσιτών τιμών και τη συνέχιση της λειτουργίας τους.

Εμείς από τη μεριά μας δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε τον αγώνα μας για τη διατήρηση της παραδοσιακής μεθόδου απόσταξης και να συνεχίσουμε να παράγουμε και να διαθέτουμε παραδοσιακό τσίπουρο και παραδοσιακή τσικουδιά **άριστης ποιότητας και εγγυημένης προέλευσης**. Δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να πιέζουμε προς την κατεύθυνση της θεσμοθέτησης ελέγχων ποιότητας των τελικών προϊόντων και να συνεισφέρουμε με κάθε τρόπο στο διάλογο, ώστε να μην εξαφανιστεί η όμορφη και πολιτιστικά αξιόλογη παράδοση του τσίπουρου, της τσικουδιάς, του τσιπουράδικου, του ρακάδικου, της παρέας, του κεράσματος, του καζανέματος.

Αναμένουμε άμεσα τις αντιδράσεις όλων των συναρμόδιων Υπουργείων και φορέων, **επιφυλασσόμαστε παντός νομίμου δικαιώματός μας, ιδιαιτέρως δε του δικαιώματός μας να προσφύγουμε ενώπιον των εθνικών και ευρωπαϊκών Δικαστηρίων καθώς και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** για την διασφάλιση των νόμιμων δικαιωμάτων και συμφερόντων μας και ζητάμε:

Α) την άμεση ανάκληση της πρόσφατης εγκυκλίου 5648/20.02.2020

Β) την τροποποίηση κάθε εσφαλμένης ερμηνείας του νόμου όπως απαντά στις Υ.Α.91354/2017 ενότητα 4.10 καθώς και Υ.Α.30/077/2131/2011 (ΦΕΚ Β1946/2011).

Γ) την άμεση ανάκληση με πρωτοβουλία της Ελληνικής Δημοκρατίας των τεχνικών φακέλων προδιαγραφών προϊόντων Π.Γ.Ε. από 2017, προς διόρθωση, συμπλήρωση και επαναποστολή τους, κατόπιν ευρέος διαλόγου με ΟΛΟΥΣ τους παραγωγούς αποσταγμάτων.

Δ) την ανάπτυξη πολιτικών πρωτοβουλιών για την διόρθωση των νέων επιφυλάξεων της Ελληνικής Δημοκρατίας στο άρθρο 23 της υπό συζήτηση τροποποίησης της Οδηγίας 92/83 ΕΟΚ.

Ε) την συζήτηση για μεθόδους ποιοτικού ελέγχου και διακίνησης των παραδοσιακών χύμα αποσταγμάτων με τη νόμιμη ονομασία τους και με γνωστοποίηση επαρκών στοιχείων για τη διασφάλιση της ενημέρωσης και της υγείας των τελικών καταναλωτών.

ΣΤ) την άμεση διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των παραδοσιακών αποσταγμάτων των διήμερων αποσταγματοποιών στην αγορά της Ε.Ε., σε συμφωνία με το ενωσιακό δίκαιο, τόσο με λιανική όσο και με χονδρική πώληση.

**ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΑΜΒΥΚΟΥΧΩΝ ΤΥΡΝΑΒΟΥ,
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ.
Δια της πληρεξούσιας Δικηγόρου,**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ:

- 1) Παραδοσιακή απόσταξη τσικουδιάς και τσίπουρου - ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία (**συννημμένα 2**)
- 2) Ελληνική νομοθεσία για το τσίπουρο και την τσικουδιά (**συννημμένα 5**)
- 3) Ευρωπαϊκή νομοθεσία για το τσίπουρο και την τσικουδιά (**συννημμένα 9**)
- 4) Συμπεράσματα
- 5) Προτάσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.

Παραδοσιακή απόσταξη τσικουδιάς και τσίπουρου - ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία

Η απόσταξη των στεμφύλων (προϊόντα από την έκθλιψη των σταφυλιών για οινοποίηση) απαντά στην Ελλάδα ήδη από τη Μινωϊκή εποχή και αποτελεί παραδοσιακά και διαχρονικά δραστηριότητα συνδεδεμένη με την αμπελοκαλλιέργεια.

Η παραδοσιακή απόσταξη διενεργείται με πρώτες ύλες αποκλειστικά τα στέμφυλα σταφυλής των αμπελοκαλλιεργητών της περιοχής, τα οποία αποστάζονται με προσθήκη νερού σε παραδοσιακούς χάλκινους ή πήλινους άμβυκες (καζάνια).

Το προϊόν της απόσταξης αυτής ονομάζεται **“τσίπουρο”** στην ηπειρωτική Ελλάδα από τη λέξη “τσάμπουρα” (= τσαμπιά), ενώ στην περιοχή της Κρήτης και άλλων νησιών ονομάζεται **“ρακή”** (= αρχαία ελληνικά ραξ ή ιωνικά ρωξ = ρώγες σταφυλιών) ή/και **“τσικουδιά”** από τη λέξη **“τσίκουδα”** (= κόκκοι, κούκκουδα).

Η ιστορία της απόσταξης έχει πολλές αναφορές, από την Κίνα ως την Αίγυπτο, την Μινωϊκή Κρήτη και την μετέπειτα εξάπλωση του Κρητομυκηναϊκού πολιτισμού από το 1400π.χ.. Στη νέα Ρωμαϊκή περίοδο με την επικράτηση του χριστιανισμού 4^{ος} μ.χ. αιών, η συμβολή των Μοναστηριών που διέθεταν μεγάλες αμπελοκαλλιέργειες και τεχνογνωσία οδηγεί στην ολοκληρωμένη διαχείριση των αμπελοοινικών προϊόντων: σταφύλια –κρασί- στέμφυλα- τσικουδιά-τσίπουρο. Η διαδικασία της απόσταξης εξαπλώνεται και στον αραβικό/μωαμεθανικό κόσμο μέσω των Οθωμανικών κατακτήσεων και διατηρείται ζωντανή παρά τον θρησκευτικό κανόνα που απαγορεύει την κατανάλωση αλκοόλ, καθώς συνδέεται άμεσα με την ζωή και την κοινωνική πραγματικότητα των αγροτικών αμπελουργικών κοινωνιών της ευρύτερης περιοχής της λεκάνης της Μεσογείου και της Εγγύς Ανατολής.

Με την δημιουργία του Ελληνικού Κράτους η διαδικασία της απόσταξης και παραγωγής τσίπουρου στην ηπειρωτική Ελλάδα, γρήγορα ρυθμίζεται νομοθετικά και υπόκειται σε φόρο, ήδη από το 1883. Ομοίως και η τότε Κρητική Πολιτεία, ήδη από το 1900 και εντεύθεν χορηγεί άδειες απόσταξης σε αμβυκούχους (καζανάρηδες). Η ρύθμιση της παραγωγής με τη χορήγηση αδειών απόσταξης και η θεσμοθέτηση συγκεκριμένης αποστακτικής περιόδου (συνήθως μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου κάθε έτους, οπότε και έχει ολοκληρωθεί ο τρύγος, το πάτημα των σταφυλιών για οινοποίηση και να έχουν προετοιμαστεί για απόσταξη τα στέμφυλα) επαναλαμβάνεται και από τον Ελευθέριο Βενιζέλο ήδη από το 1920.

Η διαδικασία της παραδοσιακής απόσταξης δηλαδή αποτελεί μία παράδοση με ιστορική συνέχεια αιώνων, σε αντίθεση με την βιομηχανική απόσταξη, οι προδιαγραφές και η θεσμοθέτηση πλαισίων για την οποία εισήχθησαν μόλις το 1988 και φυσικά δεν ταυτίζονταν με την κοινωνική, πολιτιστική και παραγωγική παράδοση των περιοχών.

Η διαδικασία της παραδοσιακής απόσταξης (καζανέματα) των επαρχιακών περιοχών που επικεντρώνονται στην αμπελουργία, είναι μία συντροφική εργασία που ενισχύει πολλαπλές σχέσεις μέσα στην κάθε Κοινότητα, συνδέεται με συγκεκριμένες παραδόσεις σε κάθε περιοχή, με πολιτιστικά και κοινωνικά δρώμενα και αποτυπώνεται συχνά στα έργα του νεοελληνικού πολιτισμού, ιδίως σε τραγούδια, ποιήματα και πεζογραφήματα. Είναι δηλαδή άμεσα συνυφασμένη με έναν ολόκληρο τρόπο ζωής και αποτελεί άυλη πολιτιστική κληρονομιά της σύγχρονης Ελλάδας.

Την ίδια στιγμή, η ίδια η παραγωγική διαδικασία της απόσταξης αποτελεί μέθοδο συμπλήρωσης και υποστήριξης του εισοδήματος τόσο των 380.000 αγροτικών νοικοκυριών που συμμετέχουν στα ετήσια καζανέματα, όσο φυσικά και των τοπικών επιχειρήσεων, στις οποίες το τσίπουρο και η τσικουδιά αποτελούν το καλοσώρισμα και τη συνοδεία κάθε συνάντησης, το κέρασμα, την ευχή, την αφορμή για παρέες, μαζέματα και γλέντια, με ζωντανή μουσική, φαγητό, ποτό, χορό και τραγούδι.

Η άνοδος του τουρισμού τις τελευταίες δεκαετίες έχει οδηγήσει σε αντίστοιχη ανάδειξη αυτού του τρόπου διασκέδασης, φιλοξενίας και ζωής, με τα ρακάδικα και τα τσιπουράδικα των νησιών και της ηπειρωτικής Ελλάδας να απολαμβάνουν της προτίμησης τόσο του εσωτερικού καταναλωτικού κοινού, όσο και των επισκεπτών από άλλες χώρες. Η τσικουδιά και το τσίπουρο, παραδοσιακά σερβιρισμένα χύμα σε γυάλινα μπουκαλάκια και σε θερμοκρασία γύρω στους 6 βαθμούς Κελσίου, χωρίς προσθήκη πάγου και χωρίς ανάμειξη με άλλα ποτά, συνοδευόμενα από μεζέδες και κέρασματα, προσκαλούν τις παρέες με την απaráμιλλη γεύση τους, την καθαρότητά τους και φυσικά την προσιτή τιμή τους. Η ίδια η περίοδος του καζανέματος αποτελεί πολιτιστικό δρώμενο μεγάλου ενδιαφέροντος και ενισχύει τον τουρισμό της χειμερινής περιόδου και την επισκεψιμότητα των χωριών.

Ακόμα και μέσα στην οικονομική κρίση, ο συνδυασμός ποιότητας, τιμής και ατμόσφαιρας που προσφέρει το ελληνικό ρακάδικο - τσιπουράδικο - μεζεδοπωλείο με τα χύμα αποστάγματα, το κράτησε ζωντανό και πρώτο στις προτιμήσεις του Έλληνα καταναλωτή. Και όχι τυχαία... αφού το παραδοσιακό τσίπουρο και η παραδοσιακή τσικουδιά αποτελούν αποστάγματα υψηλής ποιότητας, προερχόμενα από εκλεκτές τοπικές πρώτες ύλες, χωρίς προσθήκη ζάχαρης, χρωστικών ή αρωματικών (με εξαίρεση τον αρωματισμό του τσίπουρου με γλυκάνισο), που παράγονται με μία διαδικασία που έχει μείνει αναλλοίωτη εδώ και αιώνες και έχει συνδεθεί άμεσα με την οικονομία, την παραγωγή, την παράδοση και τον πολιτισμό των αμπελουργικών περιοχών της Ελλάδας.

Συνημμένα Αρχεία:

1. Η Κρητική Τσικουδιά - παραδοσιακή απόσταξη (πληροφοριακό έντυπο του Συλλόγου Παραδοσιακών Αποσταγματοποιών Τσικουδιάς Νομού Λασιθίου)
2. Οινοποιία και απόσταξη τσίπουρου στην περιοχή Τυρνάβου - με το μάτι του Δημήτρη Παπαφίγκου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΤΣΙΠΟΥΡΟΥ ΚΑΙ ΤΣΙΚΟΥΔΙΑΣ

Τα μόνα εν ισχύ νομοθετήματα σε σχέση με την απόσταξη είναι ο Ν.2969/2001 περί αιθυλικής αλκοόλης (όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4587/2018) και οι συναφείς με αυτόν διατάξεις του Ν.2960/2001 (Τελωνειακός Κώδικας). Τα δύο νομοθετήματα ψηφίσθηκαν την ίδια περίοδο, δεν καταργούν το ένα το άλλο και οι γενικές διατάξεις του Τελωνειακού Κώδικα απλώς εξειδικεύονται και συμπληρώνονται από τον Νόμο περί αιθυλικής αλκοόλης.

ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ: Το άρθρο 81 ορίζει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης για την αιθυλική αλκοόλη στα 2.450 Ευρώ ανά εκατόλιτρο αλκοόλης, ενώ στην παρ. 3 ορίζει έκπτωση 50% στην αιθυλική αλκοόλη που περιέχεται στο ούζο, το τσίπουρο και την τσικουδιά, ορίζοντας τον φορολογικό συντελεστή στα 1.225 Ευρώ ανά εκατόλιτρο. Το άρθρο 82 με τίτλο “Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης τσίπουρου ή τσικουδιάς μικρών αποσταγματοποιών (διήμερων)” ορίζει εφάπαξ κατ’ αποκοπήν φόρο για το τσίπουρο και την τσικουδιά των μικρών αποσταγματοποιών (διήμερων) στα 0.59 Ευρώ ανά χιλιόγραμμο έτοιμου προϊόντος, παραπέμπει δε ρητά στις διατάξεις του Ν.2969/2001 για τις επιτρεπόμενες πρώτες ύλες και διαδικασίες απόσταξης των μικρών αποσταγματοποιών. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η παρ. 3 του ίδιου άρθρου, που ρητά απαγορεύει την θέση χρονικών και τοπικών περιορισμών στην διάθεση προς κατανάλωση του προϊόντος των μικρών αποσταγματοποιών, υπό όρο έκδοσης των κάθε φορά απαραίτητων φορολογικών στοιχείων. Συνεπώς, βάσει του Ν.2960/2001 (Τελωνειακός Κώδικας) τα προϊόντα απόσταξης των διήμερων αποσταγματοποιών ρητώς ονομάζονται “τσίπουρο” και “τσικουδιά” και φορολογούνται ως τέτοια βάσει της ειδικής διάταξης του άρθρου 82.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σχετικά με την παράβαση ευρωπαϊκής νομοθεσίας που διαπιστώθηκε από το Δ.Ε.Ε. σε σχέση με την επέκταση της έκπτωσης Ε.Φ.Κ. στο τσίπουρο και την τσικουδιά καθώς και σε σχέση με την εφάπαξ κατ’ αποκοπήν φορολόγηση του τσίπουρου και της τσικουδιάς διήμερων βλ. Παράρτημα Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΒΑΣΕΙ Ν.2969/2001: ο συγκεκριμένος νόμος σε όλες τις περιπτώσεις ποτών που ρυθμίζει αναφέρεται μόνο στις γενικές κατηγορίες (οίνος, ζύθος, ποτά, αποστάγματα κλπ) και όχι στις επιμέρους ειδικές ονομασίες. Ως εκ τούτου, η αναφορά σε “απόσταγμα” (στα οποία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων το τσίπουρο, η τσικουδιά, το ούζο κλπ) δεν δημιουργεί κανένα επιχείρημα περί δήθεν απαγόρευσης της χρήσης ειδικότερης ονομασίας. Ο ίδιος ο ορισμός του νόμου για το “απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής” και για το “προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διήμερων)” (πρβλ. Άρθρο 3 στοιχ. 7 και 9) καθιστά απολύτως σαφές, ότι οι δύο κατηγορίες δεν είναι αλληλοαποκλειόμενες, αφού ως απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής ορίζεται ένα ποτό που παράγεται με μία συγκεκριμένη διαδικασία και συγκεκριμένες πρώτες ύλες, ενώ ως “προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διήμερων)” ορίζεται ό,τι νόμιμα παράγεται από διήμερους αποσταγματοποιούς σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις του ίδιου νόμου στο άρθρο 7, μη αποκλειόμενου οποιουδήποτε ειδικότερου χαρακτήρα του αποστάγματος (π.χ. στεμφύλων σταφυλής, φρούτων, οίνου κλπ), εφόσον οι πρώτες ύλες από τις οποίες παράγεται κατά το άρθρο 7 είναι επιτρεπτές. Σύμφωνα δε με το άρθρο 7, τα

στέμφυλα σταφυλής είναι επιτρεπτές πρώτες ύλες απόσταξης για τους διήμερους αποσταγματοποιούς και άρα το προϊόν της απόσταξής τους, ενόψει του ότι **πληροί και τις λοιπές προδιαγραφές του ορισμού υπό στοιχ. 7 είναι απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής**. Λαμβανόμενης δε υπόψη της παράλληλης και συμπληρωματικής ισχύος του Τελωνειακού Κώδικα, καθίσταται απολύτως σαφές ότι και ο Ν.2969/2001 ερμηνευόμενος συστηματικά εντός του ευρύτερου πλαισίου του Τελωνειακού Κώδικα, επιτρέπει την δημιουργία αποσταγμάτων με ονομασία "τσίπουρο" και "τσικουδιά" τόσο στους συστηματικούς όσο και στους διήμερους αποσταγματοποιούς. Προς ξεκαθάρισμα κάθε περαιτέρω ασάφειας και προς επίρρωση του αυτονόητου αυτού επιχειρήματος, **αρκεί να ρίξει κανείς μια ματιά στα ίδια τα υποδείγματα εντύπων που δημοσιεύθηκαν ως παραρτήματα του ίδιου του Ν.2969/2001 και χρησιμοποιούνται μέχρι και σήμερα από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές και τους παραγωγούς**: συγκεκριμένα, η φόρμα αίτησης-δήλωσης μικρού αποσταγματοποιού άρθρου 7 παρ. Ε3 Ν.2969/2001 για τη χορήγηση άδειας απόσταξης με άμβυκα χωρητικότητας 130 λίτρων αναφέρει ρητά ότι ο παραγωγός αιτείται να του χορηγηθεί άδεια απόσταξης **"για την απόσταξη τσίπουρου/τσικουδιάς"** για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και **η αντίστοιχη άδεια απόσταξης που εκδίδεται από το Τελωνείο** γράφει ρητά **"σας επιτρέπουμε να εργαστείτε (...) και να παράγετε χιλιόγραμμα τσίπουρο/τσικουδιά"**.

ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΙ: Στο άρθρο 5 ο Ν.2969/2001 αναφέρει δύο κατηγορίες προσώπων που δικαιούνται να παράγουν αποστάγματα κατά τα ανωτέρω (στεμφύλων σταφυλής ή άλλων!): υπό στοιχείο γ) τους "αποσταγματοποιούς" και υπό στοιχείο ε) τους "μικρούς αποσταγματοποιούς (διήμερους)". Ειδικότερα:

- **Αποσταγματοποιοί** (δηλαδή συστηματικοί αποσταγματοποιοί) χαρακτηρίζονται αυτοί που παράγουν αποστάγματα οίνων, στεμφύλων σταφυλών, ξερής μαύρης κορινθιακής σταφίδας, φρούτων και γενικώς γεωργικών προϊόντων, καθώς και ακατέργαστη αιθυλική αλκοόλη, προϊόντα απόσταξης και σούμα με τη χρησιμοποίηση **κατάλληλων αποστακτικών μηχανημάτων**. Ως μηχανήματα κατάλληλα για παραγωγή αποστάγματος θεωρούνται τα **αποστακτικά μηχανήματα που θερμαίνονται με γυμνή φλόγα ή με ατμό και είναι εφοδιασμένα με προθερμαντήρα, με συμπυκνωτική στήλη και με επιστρεπτικό σωλήνα**. Για παραγωγή αποστάγματος μπορεί να χρησιμοποιηθούν και **απλοί άμβικες**. Αποσταγματοποιοί θεωρούνται επίσης και αυτοί που παράγουν προϊόντα απόσταξης με **αρωματισμό αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης με διαβροχή σπόρων ή καρπών και απόσταξη**. Οι πρώτες ύλες τους για την παραγωγή αποσταγμάτων μπορεί να είναι τόσο **τοπικές όσο και εισαγόμενες**, στην οποία μάλιστα περίπτωση υπάρχει **ανοχή απόδοσης μέχρι και 15% παραπάνω αλκοόλης σε σχέση με το επιτρεπτό όριο** για τις τοπικά παραγόμενες πρώτες ύλες. Επίσης ρητά επιτρέπεται να παράγουν αποστάγματα με **αρωματισμό αιθυλικής αλκοόλης**, δηλαδή χωρίς να χρησιμοποιούν καθόλου γεωργικές πρώτες ύλες (π.χ. στέμφυλα), αν και δεν είναι γνωστό σε εμάς κατά πόσον γίνεται χρήση αυτής της δυνατότητας και για τα αποστάγματα που κυκλοφορούν στην αγορά υπό την ονομασία "τσίπουρο" και "τσικουδιά" (είναι σαφές ότι η παραγωγική διαδικασία αυτή εφαρμόζεται ήδη αποκλειστικά στην βιομηχανική παραγωγή ούζου, η οποία έχει εξαφανίσει ήδη από την δεκαετία του '90 την παραδοσιακή απόσταξη ούζου). Οι αποσταγματοποιοί δουλεύουν μόνον εφόσον **οι εργοστασιακές εγκαταστάσεις τους έχουν εγκριθεί από το Γενικό Χημείο του Κράτους και άδειοδοτηθεί από το Τελωνείο και η άδεια αποσταγματοποιείου δεν περιλαμβάνει καμία**

πρόβλεψη για εγκαταστάσεις εμφιάλωσης των αποσταγμάτων. Απαγορεύεται να συστεγάζονται με οινοπνευματοποιούς Α' και Β' κατηγορίας, επιτρέπεται όμως να συστεγάζονται με οινοποιούς ή/και να συλλειτουργούν με ποτοποιούς. Με αυτόν τον τρόπο γίνεται το πρώτον νομοθετικά δυνατή η εμφιάλωση αποσταγμάτων, αφού οι περισσότεροι αποσταγματοποιοί, είτε λειτουργούν παράλληλα και ως ποτοποιοί ή συστεγάζονται με ποτοποιούς, δίνοντας για εμφιάλωση τα αποστάγματα που παράγουν προς την εκμετάλλευση ποτοποιίας, προκειμένου να εμφιαλωθούν εκεί.

- Μικροί αποσταγματοποιοί (διήμεροι) χαρακτηρίζονται οι **αμπελοκαλλιεργητές ή οι παραγωγοί άλλων επιτρεπόμενων υλών**, που εργάζονται με **απλούς άμβικες χωρητικότητας μέχρι 130 λίτρων ή πήλινους άμβικες χωρητικότητας μέχρι 40 λίτρων**, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις, δηλαδή στο άρθρο 7 Κεφάλαιο Ε3. **Οι άμβικες τους είναι ασυνεχούς λειτουργίας και η αποστακτική περίοδος καθορίζεται από το οικείο Τελωνείο και διαρκεί υπό κανονικές συνθήκες μόλις 2 μήνες ανά έτος** (με παράταση σε έκτακτες συνθήκες μέχρι 3 μήνες). Μόνο κατά την περίοδο αυτήν αποσφραγίζονται τα καζάνια και κάθε αμπελοκαλλιεργητής (ή παραγωγός άλλης επιτρεπτής πρώτης ύλης) λαμβάνει άδεια να αποστάξει τις πρώτες ύλες παραγωγής του σε άμβυκα αδειούχου αμβυκούχου της περιοχής του, για χρονικό διάστημα μέχρι 8 εικοσιτετράωρα ανά παραγωγό. **Απαγορεύεται να συστεγάζονται και να συλλειτουργούν με οποιονδήποτε άλλο παραγωγό αλκοόλης ή αλκοολούχων ποτών, καθώς και μεταξύ τους, καθώς και να κατέχουν οποιαδήποτε πρώτη ύλη χρησιμοποιούμενη για την παραγωγή ποτών και αποσταγμάτων εκτός των πρώτων υλών παραγωγής τους, συμπεριλαμβανόμενης στην απαγόρευση αυτή και της έτοιμης αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.** Δηλώνουν την ακριβή ποσότητα στεμφύλων που προτίθενται να αποστάξουν προς το Τελωνείο και βάσει αυτής υπολογίζεται η ακριβής ποσότητα λίτρων αποστάγματος που επιτρέπεται να παράξουν. **Ήτοι θα ήταν αδύνατο να παράξουν νοθευμένο απόσταγμα ή "μπόμπες" ενόψει του ότι δεν κατέχουν ποτέ την απαραίτητη πρώτη ύλη, ήτοι την αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης, επιπλέον δε, θα ήταν αδύνατο να εμφανίσουν ένα νοθευμένο/λαθραίο/εισαγόμενο απόσταγμα ως προϊόν απόσταξης διημέρων, καθότι το παραγόμενο προϊόν δεν θα αντιστοιχούσε στην ποσότητα στεμφύλων που δήλωσαν ότι θα αποστάξουν, βάσει του συστήματος εισροών/εκροών που εφαρμόζεται. Το απόσταγμα διατίθεται αποκλειστικά χύμα σε κατάλληλα δοχεία, χωρίς οποιασδήποτε μορφής τυποποίηση.** Πωλείται μόνο λιανική με έκδοση παραστατικών και τήρηση απλογραφικών λογιστικών στοιχείων. Ένας άμβυκας επιτρέπεται να μεταφερθεί στο πλαίσιο πολιτιστικής εκδήλωσης για την προβολή του παραδοσιακού τρόπου απόσταξης και το παραγόμενο χύμα προϊόν να καταναλωθεί επιτόπου, αλλά ακόμα και σε αυτήν την περίπτωση επιβάλλεται ο Ε.Φ.Κ. Τέλος, ένας αμπελουργός/παραγωγός πρώτων υλών, **στην περίπτωση παραγωγής μέχρι 120 λίτρων τελικού προϊόντος προοριζόμενου μόνο για ίδια κατανάλωση και απαγορευόμενης της εμπορίας του προϊόντος αυτού, απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων, όχι όμως από την υποχρέωση καταβολής Ε.Φ.Κ..**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τόσο οι συστηματικοί αποσταγματοποιοί όσο και οι μικροί αποσταγματοποιοί (διήμεροι), εφόσον αποστάξουν στέμφυλα σταφυλής, παράγουν προϊόν που ονομάζεται "απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής". Το απόσταγμα

στεμφύλων σταφυλής που παράγεται από διήμερους προσδιορίζεται επιπλέον και ως "προϊόν απόσταξης διημέρων" χωρίς να παύει για τον λόγο αυτόν να ονομάζεται και να είναι "απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής". Ο Ν.2969/2001 δεν αναφέρει ρητά την ονομασία "τσίπουρο" και "τσικουδιά" για καμία από τις δύο διαδικασίες/μεθόδους παραγωγής αποστάγματος στεμφύλων σταφυλής. Ο ίδιος περίοδος Τελωνειακός Κώδικας (Ν.2960/2001) αναφέρει ρητά τις ονομασίες "τσίπουρο" και "τσικουδιά" για τα αποστάγματα των διημέρων, το ίδιο και τα έγγραφα που υποβάλλονται προς τα Τελωνεία ή εκδίδονται από αυτά σε εφαρμογή του Ν.2969/2001. Ως εκ τούτου, κανένα ερώτημα δεν τίθεται, ως προς την νόμιμη ονομασία των αποσταγμάτων των διημέρων, τα οποία είναι αποστάγματα στεμφύλων σταφυλής και ειδικότερα "τσίπουρο" και "τσικουδιά" αντίστοιχα. Ζήτημα γεννάται μόνον, ως προς το κατά πόσον επιτρέπεται να ονομαστεί "απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής" το προϊόν απόσταξης των συστηματικών αποσταγματοποιών, εάν και εφόσον παραχθεί, όπως ρητά προβλέπεται ότι επιτρέπεται στο Ν.2969/2001, με αρωματισμό αιθυλικής αλκοόλης και όχι με απόσταξη στεμφύλων, ζήτημα η διερεύνηση του οποίου εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Σημειωτέον ότι οι υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι δεν έχουν ισχύ νομοθετικού κειμένου και δεν αποτελούν θετικό δίκαιο, σε αντίθεση με τους Νόμους καθώς και με το πρωτογενές και δευτερογενές δίκαιο της Ε.Ε.

A. Υ.Α.30/077/2131 (ΦΕΚ Β 1946/2011) "Παραγωγή και διάθεση αλκοολούχων ποτών" (ΣΥΝ 1), στην οποία πρώτη φορά απαντά η ερμηνευτική προσέγγιση των νομοθετικών κειμένων, σύμφωνα με την οποία την ένδειξη Π.Γ.Ε. "τσίπουρο" και "τσικουδιά" φέρουν μόνο προϊόντα απόσταξης τα οποία, όχι μόνον παράγονται σύμφωνα με τα κριτήρια του τότε εν ισχύ Κανονισμού 110/2008/ΕΚ και στην αντίστοιχη επικράτεια και περιοχή της ένδειξης Π.Γ.Ε. του παραρτήματος III, αλλά περαιτέρω έχουν εμφιαλωθεί στον τόπο που παρήχθησαν. Ήτοι, η Υ.Α. (ηθελημένα;) παραγνωρίζει τελείως το γεγονός ότι βάσει του ίδιου του Ν.2969/2001 μία μερίδα αποσταγματοποιών δικαιούχων παραγωγής "τσίπουρου" και "τσικουδιάς", και μάλιστα αυτοί που παράγουν με την παραδοσιακή μέθοδο για την οποία εξαρχής προβλέφθηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι Π.Γ.Ε., να μην παράγουν νομίμως αλλά απαγορεύεται να εμφιαλώνουν.

B. Υ.Α.91354 (ΦΕΚ Β 2983/2017) "Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.)", υποκεφάλαιο 4.10 (ΣΥΝ 2), η οποία ως προς την επισήμανση, προσυσκευασία και διάθεση των αλκοολούχων ποτών παραπέμπει απλώς στην αμέσως προηγούμενη, χωρίς ομοίως να περιλαμβάνει ρητή απαγόρευση χρήσης της ονομασίας "τσίπουρο" και "τσικουδιά" για τα προϊόντα απόσταξης διημέρων.

Γ. Εγκύκλιος Ε.2036/28.12.2019 Α.Α.Δ.Ε. (ΣΥΝ 3), με την οποία δίνεται η ερμηνεία στις διατάξεις του άρθρου 69 του Ν.4583/2018 (ΦΕΚ Α 212/2018), ότι τα αποστάγματα πωλούνται μόνο λιανική και επιπλέον αποκλειστικά από τα δικαιούχα παραγωγής πρόσωπα, εξαιρούμενων των αμβυκούχων που παρακράτησαν 10% της παραγωγής ως αμοιβή σε είδος, με αποτέλεσμα να

απαγορεύεται να διαθέσουν το προϊόν αυτό με οποιονδήποτε τρόπο. Εισάγεται επίσης υποχρέωση **το ήδη υπάρχον προϊόν να έχει διατεθεί εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, ρύθμιση ευθέως αντίθετη στο άρθρο 82 παρ. 3 του Τελωνειακού Κώδικα**, που απαγορεύει κάθε τοπικό και χρονικό περιορισμό ως προς τη διάθεση του αποστάγματος των διημέρων. Επιπλέον ορίζεται υποχρέωση **ανάρτησης όλων των στοιχείων του παραγωγού για λόγους ιχνηλασιμότητας** των αποσταγμάτων, χωρίς **καμία πρόβλεψη συμβατότητας με τον Γ.Κ.Π.Δ.** που ήδη τέθηκε σε ισχύ από τον Μάιο του 2018. Επισυνάπτεται επίσης **συναφής επιστολή διαμαρτυρίας μας** για τις εξαιρετικά ανελαστικές και δυσανάλογες συνέπειες της ανωτέρω εγκυκλίου (**ΣΥΝ 4**).

Δ. Εγκύκλιος 5648/20.01.2020 Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΣΥΝ 5), σύμφωνα με την οποία πρώτη φορά εισάγεται ερμηνεία **περί δήθεν απόλυτης και νομοθετημένης απαγόρευσης χρήσης της ονομασίας “τσίπουρο” και “τσικουδιά” για τα προϊόντα απόσταξης των διήμερων αποσταγματοποιών και ρητή αναφορά στο ότι τις ονομασίες αυτές φέρουν αποκλειστικά τα εμφιαλωμένα προϊόντα**. Τέλος, προβλέπεται επιβολή προστίμου χιλίων (1.000,00) Ευρώ στους παραβάτες της ερμηνείας αυτής, πράγμα που οδήγησε και στα πρόσφατα δημοσιεύματα, σύμφωνα με τα οποία το χύμα τσίπουρο και η χύμα τσικουδιά απαγορεύθηκαν τελείως λόγω, δήθεν, της **“ακαταλληλότητάς” τους και της “επικινδυνότητάς” τους για τη δημόσια υγεία**.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Υ.Α.30/077/2131 (ΦΕΚ Β 1946/2011) “Παραγωγή και διάθεση αλκοολούχων ποτών”
2. Υ.Α.91354 (ΦΕΚ Β 2983/2017) “Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.)”, υποκεφάλαιο 4.10
3. Εγκύκλιος Ε.2036/28.12.2019 Α.Α.Δ.Ε.
4. Επιστολή διαμαρτυρίας Παραδοσιακών Αμβυκούχων για την Ε.2036/28.12.2019 Α.Α.Δ.Ε.
5. Εγκύκλιος 5648/20.01.2020 Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Α. ΟΔΗΓΙΑ 92/83ΕΟΚ (ειδικοί φόροι κατανάλωσης για αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά)

Η Οδηγία ορίζει έναν **ελάχιστο συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης** για όλα τα παραγόμενα στην Ε.Ε. αλκοολούχα ποτά. Λόγω της φύσης της ως Οδηγίας, δεν εμποδίζει τα κράτη-μέλη από το να φορολογούν και με μεγαλύτερα ποσά του ελάχιστου συντελεστή (π.χ. ο εθνικός συντελεστής της Ελλάδας είναι πολύ υψηλότερος του ελάχιστου βάσει της Οδηγίας) Σύμφωνα με αυτήν, τα αποστάγματα κατατάσσονται στην κατηγορία "αιθυλική αλκοόλη" και η μέθοδος υπολογισμού του αναλογούντος φόρου ορίζεται ανά εκατόλιτρο καθαρής αλκοόλης σε θερμοκρασία 20 βαθμών Κελσίου - ήτοι ο αναλογών σε ένα αλκοολούχο ποτό φόρος εξαρτάται εν τέλει από τον αλκοολικό τίτλο του ποτού (π.χ. σε ένα ποτό με περιεκτικότητα 40% όπως τα αποστάγματα, τα 1.000 λίτρα αποστάγματος περιλαμβάνουν 400 λίτρα αιθυλικής αλκοόλης και άρα φορολογούνται 4 X εθνικό συντελεστή Ε.Φ.Κ. ανά εκατόλιτρο).

Σημαντικές διατάξεις:

- Τα κράτη-μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν **ίδιο συντελεστή ΕΦΚ για όλα τα ποτά της κάθε κατηγορίας**.
- Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται έκπτωση μέχρι 50% του εθνικού συντελεστή για **μικρά αποστακτήρια**.
- Μικρό αποστακτήριο είναι αυτό που παράγει συνολικά μέχρι 10 εκατόλιτρα το χρόνο και δεν λειτουργεί με άδεια εκμετάλλευσης.
- Οι μικροί παραγωγοί μπορούν να θέτουν σε ελεύθερη κυκλοφορία την αιθυλική αλκοόλη που παράγουν κατόπιν **εφάπαξ και κατ' αποκοπήν φορολόγησης**, χωρίς να υπόκειται σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης.
- Σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 2 η Ελληνική Δημοκρατία επιφυλάχθηκε να φορολογεί με 50% μειωμένο συντελεστή **μόνο το ούζο, το οποίο ανήκει στην κατηγορία των αρωματικών "αλκοολούχων ποτών με άνισο"** και όχι στην κατηγορία των "αποσταγμάτων στεμφύλων σταφυλής" όπως το τσίπουρο και η τσικουδιά.

Β. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 110/2008ΕΚ (ορισμός, περιγραφή, επισήμανση και προστασία γεωγραφικών ενδείξεων αλκοολούχων ποτών) - ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΕ από τον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ 2019/787ΕΚ

Ο Κανονισμός ορίζει καταρχήν **κατηγορίες αλκοολούχων ποτών στο παράρτημα II, καθώς και προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις στο παράρτημα III**. Ορίζει δηλαδή, ότι τα κράτη-μέλη δικαιούνται να θεσπίζουν **αυστηρότερες ρυθμίσεις** από τις προβλεπόμενες στον Κανονισμό για τις Π.Γ.Ε. ως προς τις προϋποθέσεις παραγωγής, παρουσίασης και επισήμανσης του προϊόντος, αλλά **ΜΟΝΟΝ ΕΦΟΣΟΝ** αυτές είναι **συμβατές με το δίκαιο της Ένωσης** (άρθρο 6) ενώ απαγορεύεται **ΑΠΟΛΥΤΑ** το να περιοριστεί ή απαγορευθεί με **οποιοδήποτε τρόπο η εισαγωγή, η πώληση ή η κατανάλωση προϊόντων που είναι σύμφωνα προς τον Κανονισμό** (όπως εν προκειμένω το τσίπουρο και η τσικουδιά διήμερων αποσταγματοποιών) (άρθρο 6 παρ. 2).

Οι κατηγορίες ποτών ορίζονται στο παράρτημα II του Κανονισμού **βάσει της διαδικασίας παραγωγής** (πρώτες ύλες, πτητικότητα, αλκοολικός τίτλος κλπ) του εκάστοτε προϊόντος. Σύμφωνα με το παράρτημα αυτό, **το προϊόν τον διήμερων**

αποσταγματοποιών εμπίπτει αδιαμφισβήτητα στην κατηγορία των αποσταγμάτων στεμφύλων σταφυλής (Παράρτημα II στοιχ. 6). Παράλληλα, προβλέπεται και κατηγορία νόμιμης ονομασίας "απόσταγμα φρούτων" (Παράρτημα II στοιχ. 9), το οποίο μεταξύ των επιτρεπόμενων πρώτων υλών περιλαμβάνει και τα στέμφυλα καθώς και πολλά άλλα σαρκώδη και πυρηνόκαρπα φρούτα, ήτοι αποτελεί κατηγορία με πολύ ελαστικότερες προϋποθέσεις και κριτήρια παραγωγής σε σχέση με αυτήν των στεμφύλων σταφυλής, συνεπώς δεν άπτεται εξίσου του συγκεκριμένου αποστάγματος των διήμερων αποσταγματοποιών.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον Κανονισμό, σε περίπτωση που ένα προϊόν πληροί τα κριτήρια περισσότερων από μίας κατηγοριών νόμιμης ονομασίας, τότε ο παραγωγός του αποστάγματος δικαιούται να το χαρακτηρίσει με οποιονδήποτε από τους δύο τρόπους και να το διαθέσει με οποιαδήποτε από τις δύο νόμιμες ονομασίες (άρθρο 9 παρ. 1 και 3). Πλην όμως, αυτό δεν σημαίνει, ότι το κράτος-μέλος έχει δικαίωμα να απαγορεύσει στον παραγωγό την χρήση μίας από τις νόμιμες ονομασίες και να τον υποχρεώσει να χρησιμοποιεί μόνον την άλλη. Μία τέτοια στάση βρίσκεται σε ευθεία παράβαση του νοήματος του Κανονισμού, ο οποίος έχει απευθείας και αυξημένη τυπική ισχύ στο εσωτερικό κάθε κράτους-μέλους, και θέσπιση θεσμικής απαγόρευσης από κάποιο κράτος μέλος δεν είναι συμβατή με το δευτερογενές δίκαιο της Ένωσης.

Περαιτέρω, ο Κανονισμός ορίζει ότι μία προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη μπορεί να χρησιμοποιείται αντί της νόμιμης ονομασίας ή και συμπληρωματικά προς αυτήν, εφόσον προβλέπεται στο παράρτημα III του Κανονισμού και το παραγόμενο προϊόν πληροί τα κριτήρια παραγωγής, βάσει του τεχνικού φακέλου που υποβάλλεται/υποβλήθηκε προς την Επιτροπή. Στο παράρτημα III στοιχ. 6, μεταξύ των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων για αποστάγματα στεμφύλων σταφυλής, η Ελληνική Δημοκρατία έχει δηλώσει τις γενικές κατηγορίες "τσίκουρο" και "τσίκουριά" καθώς και τις ειδικότερες γεωγραφικές ενδείξεις "τσίκουριά Κρήτης", "τσίκουρο Τυρνάβου", "τσίκουρο Θεσσαλίας" και "τσίκουρο Μακεδονίας". Χαρακτηριστικά και προδήλως βάσιμα, στην αντίστοιχη κατηγορία του στοιχ. 9 για τα "αποστάγματα φρούτων" η Ελληνική Δημοκρατία δεν έχει δηλώσει καμία απολύτως προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, αφού παραδοσιακά τα ελληνικά αποστάγματα ανήκουν στην κατηγορία των αποσταγμάτων στεμφύλων σταφυλής και δεν παράγονται στην Ελλάδα αποστάγματα φρούτων με χαρακτηριστικές παραδοσιακές ονομασίες που να συνδέονται με την καλή φήμη, την ποιότητα και τον παραδοσιακό χαρακτήρα του προϊόντος.

Ως εκ τούτου, από τους ορισμούς και το περιεχόμενο του Κανονισμού 110/2008 προκύπτει σαφώς, ότι ένα απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής που παράγεται σύμφωνα με τα κριτήρια του Κανονισμού στις αντίστοιχες περιοχές για τις οποίες υπάρχουν εν ισχύ προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, πρέπει και δικαιούται να φέρει την αντίστοιχη νόμιμη ονομασία ή/και την αντίστοιχη προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, ενώ τυχόν επιπλέον κριτήρια που προβλέπονται στον τεχνικό φάκελο για την εκάστοτε Π.Γ.Ε. πρέπει να είναι συμβατά με το δίκαιο της Ένωσης όπως αποτυπώνεται στον Κανονισμό και δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να οδηγούν σε περιορισμό ή/και απαγόρευση της διάθεσης, πώλησης και κατανάλωσης του προϊόντος. Συνεπώς, το απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής των διήμερων αποσταγματοποιών, καθότι σαφέστατα πληροί τις περιγραφόμενες στον Κανονισμό διαδικασίες παραγωγής και παράγεται στις αντίστοιχες περιοχές, νομίμως ονομάζεται "απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής" και ειδικότερα "τσίκουρο" και "τσίκουριά" (αφού παράγεται στην Ελλάδα) ενώ ανάλογα με την ειδικότερη

γεωγραφική περιοχή που παράγεται ονομάζεται αντιστοίχως και “Κρήτης”, “Τυρνάβου”, “Θεσσαλίας” ή “Μακεδονίας” αντίστοιχα.

Γ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 2019/787ΕΚ (ισχύων κατόπιν αντικατάστασης του 110/2008ΕΚ).

Ο Κανονισμός αυτός ισχύει ήδη από το Μάιο του 2019 και αντικατέστησε πλήρως τον (καταργηθέντα) 110/2008 ΕΚ, **αναλαμβάνοντας εν ισχύ και τα συναφή σε αυτόν παραρτήματα** (προοίμιο, αρθμ. 26 και 27 και 35 έως 38) και τροποποιώντας εν μέρει κάποιες από τις διατάξεις του, προκειμένου να επιτύχει μεγαλύτερη σαφήνεια και ενιαίο επίπεδο προστασίας στο εσωτερικό της Ένωσης.

Ο νέος Κανονισμός δίνει στο άρθρο 3 (στοιχ. 1, 4 και 5) σαφέστατους ορισμούς τόσο της “νόμιμης ονομασίας” όσο και της “γεωγραφικής ένδειξης” όσο τέλος και των “προδιαγραφών προϊόντος” (όρος που αντικατέστησε τον τεχνικό φάκελο του Κανονισμού 110/2008). Σύμφωνα με αυτούς, γεωγραφική ένδειξη είναι “ένδειξη που δηλώνει ότι ένα αλκοολούχο ποτό προέρχεται **από την επικράτεια μιας χώρας, ή από περιοχή ή τοποθεσία στην εν λόγω επικράτεια**, εφόσον μια δεδομένη ποιότητα, φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό του αλκοολούχου ποτού μπορεί να αποδοθεί κατά κύριο λόγο στη γεωγραφική του καταγωγή”, ήτοι καθιστά σαφή τον προστατευτικό σκοπό του Ευρωπαϊού νομοθέτη ως προς το εργαλείο της Π.Γ.Ε.. Αντίστοιχα, στο άρθρο 4 δίδονται και οι ορισμοί για τις έννοιες της “περιγραφής”, “παρουσίας”, “επισήμανσης”, “ετικέτας” και “συσκευασίας” προϊόντος, από τους οποίους καθίσταται σαφές ότι νοούνται με ευρεία έννοια, **χαρακτηρίζουν μετέπειτα στάδια της διαδικασίας, δεν είναι ανάγκη να συντρέχουν σωρευτικά στο σύνολό τους για κάθε επιμέρους προϊόν και δεν επιδρούν στην κατάταξη ή μη του προϊόντος στην εκάστοτε κατηγορία νόμιμης ονομασίας ή γεωγραφικής ένδειξης που αυτό υπάγεται.**

Ο Κανονισμός 2019/787ΕΚ ρητά ορίζει, ότι οι κατηγορίες αλκοολούχων του παραρτήματος I στοιχ. 1 έως 14 (στα οποία περιλαμβάνεται το απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής!) παράγονται **αποκλειστικά με απόσταξη των περιγραφόμενων σε αυτά πρώτων υλών, απαγορευόμενης ρητά της παραγωγής τους με προσθήκη έτοιμης αιθυλικής αλκοόλης** (ακόμα και γεωργικής προέλευσης!). άλλως δεν δικαιούνται να φέρουν τη νόμιμη ονομασία ή/και την Π.Γ.Ε. της κατηγορίας (άρθρο 7 παρ. 1 και 2). Στο άρθρο 10 ο Κανονισμός ορίζει, ότι κάθε ποτό που εμπίπτει στα κριτήρια παραγωγής της αντίστοιχης κατηγορίας του παραρτήματος I φέρει τη νόμιμη ονομασία της κατηγορίας αυτής, η οποία μπορεί και να συμπληρώνεται ή/και να αντικαθίσταται με την Π.Γ.Ε. εφόσον τέτοια υπάρχει, τις ονομασίες δε αυτές φέρουν “με ευανάγνωστους χαρακτήρες” στην περιγραφή, την επισήμανση, την παρουσίαση ή/και την ετικέτα τους. **Απαγορεύεται δε ρητά η χρήση τόσο της νόμιμης ονομασίας όσο και της Π.Γ.Ε. σε ποτά που δεν πληρούν τις γενικές προδιαγραφές του παραρτήματος I**, καθώς και τις ειδικές προδιαγραφές για τις Π.Γ.Ε. όπως περιλαμβάνονται στον συναφή φάκελο προδιαγραφών προϊόντος Π.Γ.Ε.. Σύμφωνα δε με το άρθρο 21 παρ. 1, **η προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη μπορεί να χρησιμοποιείται από όλες τις επιχειρήσεις εμπορίας αλκοολούχων ποτών που παράγονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες προδιαγραφές προϊόντος**, ήτοι είναι ευρύ δικαίωμα βασισμένο στην διαδικασία της παραγωγής και αποσκοπεί στην προστασία του προϊόντος από τις περιγραφόμενες στο άρθρο 21 παρ. 2 ευρείες περιπτώσεις (μ.α. χρήση εμπορικής ονομασίας από προϊόντα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις, απομιμήσεις, κάθε είδους ψευδείς/παραπλανητικές ενδείξεις κλπ).

Το άρθρο 22 ορίζει το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο των προδιαγραφών αυτών (ήτοι του μέχρι πρότινος “τεχνικού φακέλου”) σε απόλυτη συνάρτηση με την διαδικασία παραγωγής, τις πρώτες ύλες, τα όρια της γεωγραφικής περιοχής, τον δεσμό μεταξύ ποιότητας και φήμης προϊόντος και τις αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους. Αντιθέτως, όχι μόνον δεν προβλέπει ως υποχρεωτικό περιεχόμενο την εμφιάλωση σε συγκεκριμένο τόπο ή περιοχή, αλλά ορίζει ρητά ότι επιπλέον προϋποθέσεις που ένα κράτος-μέλος περιλαμβάνει στις προδιαγραφές, κατά το μέρος που αφορούν την “συσκευασία” του προϊόντος (προσοχή στο ότι η “συσκευασία” βάσει των ορισμών διόλου δεν αποτελεί “εμφιάλωση”), πρέπει να αιτιολογούνται ειδικά και να είναι αντικειμενικώς απαραίτητες για την διασφάλιση της ποιότητας, της καταγωγής ή του ελέγχου του προϊόντος, και σε κάθε περίπτωση να μην αντιτίθενται στο ενωσιακό δίκαιο για την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών και της παροχής υπηρεσιών. Ήτοι ο Κανονισμός ΡΗΤΑ ΠΕΡΙΟΡΙΖΕΙ το δικαίωμα των κρατών-μελών να θέτουν επιπλέον προϋποθέσεις ακόμα και στην γενική συσκευασία του προστατευόμενου Π.Γ.Ε. προϊόντος (πόσο μάλλον στην εμφιάλωση!). Σε περίπτωση δε που ως προς κάποιον φάκελο τεχνικών προδιαγραφών προϊόντος υπάρχουν ενστάσεις, προβλέπεται τρίμηνη προθεσμία έγγραφης υποβολής τους και άμεση διαβούλευση του έχοντος έννομο συμφέρον με τις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους και υπό την αιγίδα της Επιτροπής, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας και την τροποποίηση του σχετικού φακέλου τεχνικών προδιαγραφών (βλ. Άρθρα 26 επ.).

Δ. ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΦΑΚΕΛΟΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ Π.Γ.Ε.

Η Ελληνική Δημοκρατία έχει δηλώσει ως προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις τις ονομασίες “τσιπουρο” και “τσικουδιά” ήδη από το 1989, πλην όμως, τεχνικό φάκελο με ειδικότερες προδιαγραφές υπέβαλε το πρώτον το 2017, χωρίς να έχει συγκαλέσει σε διάλογο τους παραγωγούς των αποσταγμάτων αυτών και πριν τεθεί σε ισχύ ο νέος Κανονισμός 787/2019ΕΚ, βάσει του οποίου οι προδιαγραφές θα υπόκειντο σε δημοσίευση στην εφημερίδα της Ε.Ε. και θα προβλέπονταν τρίμηνη προθεσμία υποβολής ενστάσεων από ενδιαφερόμενους έχοντες έννομο συμφέρον. Σημειωτέον, ότι με αυτόν τον τρόπο η Ελληνική Δημοκρατία απέφυγε τεχνηέντως α) να συμπεριλάβει τις γνώμες και την τεχνογνωσία των παραδοσιακών παραγωγών των αποσταγμάτων αυτών στην έρευνα και τεκμηρίωση του σχετικού φακέλου και β) να τεκμηριώσει ειδικά για ποιον λόγο θέτει ως υποχρέωση την εμφιάλωση του προϊόντος Π.Γ.Ε. και πως αυτό συμβαδίζει με την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και με τις ρητές απαγορεύσεις του ανωτέρω Κανονισμού (ήτοι απέφυγε την διαδικασία ενστάσεων του νέου Κανονισμού 2019/787ΕΚ).

Εντύπωση επίσης προκαλεί το ότι οι φάκελοι προδιαγραφών φέρονται να έχουν υποβληθεί από το Γενικό Χημείο του Κράτους και όχι από τις αρμόδιες τοπικά για την εκάστοτε Π.Γ.Ε. Περιφέρειες, οι οποίες κατά κανόνα υποβάλλουν προδιαγραφές Π.Γ.Ε./ Π.Ο.Π./ Ε.Π.Ι.Π για όλα τα υπόλοιπα προϊόντα, κατόπιν σύγκλησης διαλόγου με τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς καθώς και με ειδικούς, ως προς την αποτύπωση των κατάλληλων για την προστασία των προϊόντων προδιαγραφών.

Ομοίως εντύπωση προκαλεί το γεγονός, ότι δεν προβλέπεται καμία διαδικασία πιστοποίησης της ένταξης των προϊόντων ενός αποσταγματοποιού στα προϊόντα Π.Γ.Ε. στο πλαίσιο κάποιας διοικητικής αίτησης ή διαδικασίας, με συναφές δικαίωμα χρήσης του αντίστοιχου ευρωπαϊκού λογοτύπου Π.Γ.Ε., όπως κατά κανόνα συμβαίνει για όλα τα υπόλοιπα προϊόντα Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε ή Ε.Π.Ι.Π. Δηλαδή το Γ.Χ.Κ. ναι μεν υπέβαλε τους εν λόγω τεχνικούς φακέλους, δεν φαίνεται όμως να ανέλαβε

καμία ευθύνη και να θέσπισε καμία διαδικασία για τον περαιτέρω έλεγχο, του ποιοί δικαιούνται να χρησιμοποιήσουν την Π.Γ.Ε., πως ελέγχεται το αν τα προϊόντα τους πληρούν πράγματι τις προϋποθέσεις του φακέλου και τι αρμοδιότητες έχει το ίδιο το Γ.Χ.Κ. για τη διοικητική επιβολή προστίμων/ ποινών/ απαγορεύσεων σε περίπτωση που κάποιος χρησιμοποίησε την Π.Γ.Ε. χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις της.

Ειδικότερα, φέρονται να έχουν υποβληθεί συνολικά οι εξής φάκελοι:

- Ares(2017)4962674 - 11/10/2017 για τις γενικές Π.Γ.Ε. "τσίπουρο" και "τσικουδιά" **(ΣΥΝ 1)**
- Ares(2017)139331 - 11/01/2017 για την Π.Γ.Ε. "τσικουδιά Κρήτης" **(ΣΥΝ 2)**
- Ares(2017)456066 - 27/01/2017 για την Π.Γ.Ε. "τσίπουρο Θεσσαλίας" **(ΣΥΝ 3)**
- Ares(2017)595556 - 02/02/2017 για την Π.Γ.Ε. "τσίπουρο Τυρνάβου" **(ΣΥΝ 4)**
- Ares(2016)6763038 - 02/12/2016 για την Π.Γ.Ε. "τσίπουρο Μακεδονίας" **(ΣΥΝ 5)**

Στο σύνολο των φακέλων αυτών, η Ελληνική Δημοκρατία (μέσω του Γ.Χ.Κ.):

A) περιγράφει τα **πρακτικά, ιστορικά, λαογραφικά, κοινωνιολογικά και πολιτιστικά στοιχεία της παραδοσιακής απόσταξης** (χάλκινοι παραδοσιακοί άμβυκες ασυνεχούς λειτουργίας, απόσταξη παρουσία των στεμφύλων, διαχωρισμός κεφαλών και ουρών από το κυρίως σώμα ("καρδιά") του αποστάγματος, συνεχής παράδοση από τη Μινωική εποχή μέχρι σήμερα, παραδοσιακά καζανέματα με γλέντια και παραδοσιακή μουσική, χαρακτήρας ως κεράσματος και ένδειξης φιλοξενίας, παραγωγή αποκλειστικά από στέμφυλα σταφυλής και όχι με αρωματισμό αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης, απουσία χρωστικών και αρωματικών υλών κλπ). Ήτοι περιγράφει τη **διαδικασία που ακολουθούν αποκλειστικά οι διήμεροι αποσταγματοποιοί, προκειμένου να αποδείξει ότι η φήμη και η ποιότητα του συγκεκριμένου προϊόντος συνδέεται με την συγκεκριμένη παραδοσιακή διαδικασία της παραγωγής του σε συγκεκριμένους τόπους.** (Σημειωτέον ότι αν δεν συνέτρεχαν τα στοιχεία αυτά, κατά τον Ευρωπαϊό Νομοθέτη δεν θα τίθετο καν ζήτημα προστασίας μίας Π.Γ.Ε., διότι οι Π.Γ.Ε. στοχεύουν ακριβώς στην προστασία και ανάδειξη των ειδικών χαρακτηριστικών ενός προϊόντος που συνδέεται άμεσα με μία συγκεκριμένη παράδοση σε μία συγκεκριμένη περιοχή). **Αρκεί σε αυτό το σημείο να αναφερθεί, ότι τα εν λόγω στοιχεία, (που όπως ήδη τονίστηκε είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για να συντρέχει καν δικαίωμα προστασίας ενός προϊόντος με τη δημιουργία και κατοχύρωση μίας Π.Γ.Ε.), δεν συντρέχουν σε καμία περίπτωση για τα τυποποιημένα αποστάγματα που παράγονται σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις από τους συστηματικούς αποσταγματοποιούς, των οποίων οι αποστακτικές μέθοδοι και διαδικασίες εφαρμόζονται μόλις εδώ και 30 χρόνια και δεν ταυτίζονται ως προς τα χαρακτηριστικά τους με την ανωτέρω περιγραφείσα παράδοση!**

B) στη συνέχεια όμως, αντί να αναφερθεί στους διήμερους αποσταγματοποιούς και τους τοπικούς αμπελουργούς ως τους **πραγματικούς και νόμιμους δικαιούχους και συνεχιστές αυτής της παράδοσης, που συνδέεται άρρηκτα με τη φήμη και την ποιότητα του προϊόντος Π.Γ.Ε.,** αναφέρει ότι "κάποιες οικογένειες" από το 1989 και μετά ίδρυσαν **βιομηχανικές μονάδες απόσταξης.** Ήτοι "βγάζει από το κάδρο" τους πραγματικούς συνεχιστές της παράδοσης αυτής και περιγράφει ως δικαιούχους προστασίας **μόνον τους συστηματικούς αποσταγματοποιούς, οι οποίοι στην πραγματικότητα δεν συνεχίζουν την συγκεκριμένη παράδοση, παρά μόνον εφαρμόζουν μία εκβιομηχανισμένη μέθοδο παραγωγής χωρίς κανένα από τα προστατευτέα χαρακτηριστικά που περιγράφονται στον τεχνικό φάκελο.**

Γ) "ξεχνάει" να αναφέρει ότι οι νομοθετικές διατάξεις (Ν.2969/2001) στις οποίες παραπέμπει διηγηματικά, στην πραγματικότητα διόλου δεν υποχρεώνουν τους συστηματικούς αποσταγματοποιούς να αποστάζουν με την ανωτέρω περιγραφόμενη παραδοσιακή διαδικασία, τουναντίον τους επιτρέπουν μέχρι και να δημιουργούν τα αποστάγματά τους με αρωματισμό έτοιμης αλκοόλης και χωρίς καμία παρουσία στεμφύλων, ενώ ομοίως τους επιτρέπουν να χρησιμοποιούν πρώτες ύλες (στέμφυλα) εισαγωγής χωρίς καμία σύνδεση με τον επιμέρους τόπο εγκατάστασης της εκάστοτε εκμετάλλευσης.

Δ) ομοίως "ξεχνάει" να αναφέρει ότι εξακολουθούν νομίμως να υπάρχουν και να δρουν παραδοσιακοί αποσταγματοποιοί, που πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις για την προστασία του προϊόντος τους, ήτοι αποστάζουν αποκλειστικά στέμφυλα σταφυλής παραγόμενα στις συγκεκριμένες περιοχές και κρατάνε ζωντανή ακριβώς την παράδοση εκείνη, που αποτελεί την προϋπόθεση της προστασίας Π.Γ.Ε. και συνδέεται άρρηκτα με την καλή φήμη και ποιότητα του προϊόντος.

Ε) αναφέρει ότι οι παραπάνω "συνεχιστές" της παράδοσης αυτονοήτως παράγουν μόνον εμφιαλωμένα προϊόντα και εντάσσει την υποχρέωση εμφιάλωσης στις τεχνικές προδιαγραφές για την χρήση της Π.Γ.Ε., ήτοι παραπλανεί την Ε.Ε. ως προς το περιεχόμενο του Ν.2969/2001, σύμφωνα με το οποίο οι παραδοσιακοί καζανάρηδες (δηλ. οι διήμεροι αποσταγματοποιοί) **ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΙΑΛΩΝΟΥΝ** τα προϊόντα τους, ενώ οι συστηματικοί αποσταγματοποιοί ναι μεν τα εμφιαλώνουν αλλά **ΔΕΝ ΥΠΟΧΡΕΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΤΑ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΣΤΟΝ ΤΕΧΝΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ** και δεν έχουν **ΚΑΜΙΑ ΣΧΕΣΗ με τη συνέχιση της τεχνικής και του πολιτισμού της ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ**.

ΣΤ) δεν δίνει, όπως είναι φυσικό και αναμενόμενο, καμία απολύτως ειδική και εμπειρισματομένη τεκμηρίωση ως προς το γιατί η υποχρέωση εμφιάλωσης είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της φήμης, της ποιότητας και του ελέγχου του προϊόντος Π.Γ.Ε., ενώ φυσικά δεν κάνει και την παραμικρή αναφορά στο σύστημα ελέγχου εισροών-εκροών που εφαρμόζεται βάσει του ίδιου του Ν.2969/2001 για την απόσταξη του χύμα παραδοσιακού τσίπουρου και τσικουδιάς, αφού παραδεχόμενη το πραγματικό περιεχόμενο αυτών των διατάξεων θα καθιστούσε σαφές, ότι η εμφιάλωση εν τέλει **ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ** για την διατήρηση της ποιότητας του προϊόντος και άρα συνιστά υπέρμετρο και αντίθετο στο ευρωπαϊκό δίκαιο περιορισμό του δικαιώματος της χρήσης των αντίστοιχων Π.Γ.Ε., προς το συμφέρον αποκλειστικά των παραγωγών εμφιαλωμένων προϊόντων.

Ζ) όπως είναι τέλος φυσικό, αφού δεν περιγράφει καν τους διήμερους αποσταγματοποιούς ως υπαρκτούς και νόμιμους παραγωγούς αποσταγμάτων εντός της Ελλάδας και της Ε.Ε., δεν αναφέρει ούτε ότι το προϊόν της παραδοσιακής απόσταξης είναι συγκρίσιμο ως προς την ποιότητα και την ασφάλεια με τα εμφιαλωμένα προϊόντα (**ΣΥΝ 6**) ούτε ότι πωλείται βάσει νομοθετικής πρωτοβουλίας της ίδιας της Ελλάδας **αποκλειστικά χύμα και αποκλειστικά λιανική**, χωρίς ούτε καν μία ενημερωτική ετικέτα/ένδειξη για το όνομα και την περιεκτικότητά του, με αποτέλεσμα να είναι και **αδύνατο να εξαχθεί οπουδήποτε εντός της Ένωσης και να καταναλώνεται μόνον στο εσωτερικό της χώρας (αμφότεροι αθέμιτοι και υπέρμετροι περιορισμοί βάσει των Κανονισμών της Ε.Ε.!) (βλ. Παράρτημα Ελληνικής Νομοθεσίας)**

Πέραν τούτου, ενώ ο φάκελος υποτίθεται, ότι στόχο έχει να εισαγάγει προδιαγραφές που να εγγυώνται την ποιότητα και φήμη του προϊόντος λόγω ακριβώς της καταγωγής του από μία περιοχή, παραδόξως πως, δεν βάζει την παραμικρή

επιπλέον προϋπόθεση σε σχέση με την προέλευση και ποιότητα των πρώτων υλών, που είναι και η μόνη προδιαγραφή που ήταν πραγματικά απαραίτητη για την ποιοτική κατοχύρωση του προϊόντος: συγκεκριμένα, δεν θέτει ως προϋπόθεση α) τα στέμφυλα σταφυλής που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ελληνικού τσίπουρου/τσικουδιάς να είναι **στέμφυλα παραγόμενα στην Ελλάδα από Έλληνες αμπελοκαλλιεργητές** β) για τις ειδικές **τοπικές ονομασίες** δεν προϋποθέτει καν τα στέμφυλα που χρησιμοποιούνται στην απόσταξη να **παράγονται εντός της συγκεκριμένης περιοχής**. Ενώ δηλαδή το Γ.Χ.Κ. (που ενδεχομένως δεν ήταν καν ο κατάλληλος φορέας για τη σύνταξη του τεχνικού φακέλου, ενόψει του ότι παγίως όλες οι υπόλοιπες Π.Γ.Ε. και Π.Ο.Π. της Ελληνικής Δημοκρατίας καθορίζονται από τις αρμόδιες περιφέρειες κατόπιν διαλόγου με τους παραγωγούς) **κόπτεται για την εμφιάλωση ως δήθεν εγγύηση ποιότητας** και πάγια θέση της Ελλάδας παρά το **αντίθετο περιεχόμενο του Κανονισμού** και παρά τη **ρητή διαφωνία της Επιτροπής**, δεν δείχνει να προβληματίζεται καθόλου για το κατά πόσον η ποιότητα και φήμη του προϊόντος θίγεται, αν μπορεί οποιοσδήποτε να παράξει π.χ. τσίπουρο Τυρνάβου από στέμφυλα εισαγωγής από τη Βουλγαρία, ή π.χ. τσικουδιά Κρήτης από στέμφυλα εισαγωγής από το Ισραήλ, ή αν μπορεί κάποιος να ονομάζει το προϊόν του "τσικουδιά Κρήτης" χωρίς να έχει προμηθευτεί τις πρώτες ύλες του από την Κρήτη, αλλά και μόνον επειδή φέρεται να διενεργεί την απόσταξη σε εκμετάλλευση που λειτουργεί στην Κρήτη!

Είναι δηλαδή προφανές, ότι ένας **σοβαρός τεχνικός φάκελος που στόχο πραγματικά θα είχε την προστασία των Π.Γ.Ε. παραδοσιακών προϊόντων και ιδίως των επιμέρους τοπικών ενδείξεων**, το πρώτο και μόνο κριτήριο που όφειλε να έχει θέσει για την κατοχύρωση του δικαιώματος στο όνομα, θα ήταν η **πραγματική και πιστοποιημένη προέλευση των πρώτων υλών από την επιμέρους γεωγραφική περιοχή** της οποίας το όνομα φέρει το προϊόν ως Π.Γ.Ε. και σε κάθε περίπτωση, για οποιοδήποτε ελληνικό απόσταγμα Π.Γ.Ε., οι πρώτες ύλες να είναι παραγόμενες στην Ελλάδα.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

1. Το σύνολο των περιορισμών που έχουν τεθεί σε βάρος του "τσίπουρου" και της "τσικουδιάς" δημέρων αποσταγματοποιών στη βάση υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων των εκάστοτε Κυβερνήσεων, είναι σε **ευθεία παράβαση του Κανονισμού 110/2008 ΕΚ και του νεότερου 2019/787ΕΚ**, αφού α) **απαγορεύουν** τη χρήση νόμιμης ονομασίας και προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης **σε προϊόντα που παράγονται απολύτως νόμιμα** βάσει των κριτηρίων του Κανονισμού 110/2008ΕΚ και β) αποτελούν **σαφείς περιορισμούς στην εμπορία, τη διάθεση και την κατανάλωση των προϊόντων αυτών**, πράγμα ευθέως απαγορευμένο στο άρθρο 6 παρ. 2. Ομοίως ευθεία παράβαση του Κανονισμού εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας υπάρχει, κατά το μέρος που επιτρέπει αυτή **σε ποτά που μπορεί και να έχουν παρασκευασθεί με πρώτες ύλες εισαγόμενες ή/και με αρωματισμό έτομης αλκοόλης και χωρίς παρουσία των στεμφύλων κατά την πρώτη απόσταξη**, να φέρουν είτε τη νόμιμη ονομασία (απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής) ή, ακόμα περισσότερο, την προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη "τσίπουρο" και "τσικουδιά", χωρίς να πληρούν τα κριτήρια ούτε του Κανονισμού ούτε της παραδοσιακής απόσταξης, προς προστασία των οποίων ακριβώς εξαρχής προβλέφθηκε η δυνατότητα αναγνώρισης "προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων" στους ευρωπαϊκούς Κανονισμούς. **Οι δε παραβάσεις αυτές παραμένουν αμφοότερες** ακόμα και μετά την αντικατάσταση του Κανονισμού 110/2008 ΕΚ με τον

Κανονισμό 2019/787 ΕΚ και επαφίεται στην Ελληνική Δημοκρατία να αποδείξει, με ποια εν τέλει διαδικασία ελέγχει και πιστοποιεί ότι τα προϊόντα που μέχρι σήμερα “νομίμως” φέρουν την εν λόγω Π.Γ.Ε. έχουν πράγματι ελεγχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες και έχουν βρεθεί συμβατά με τις προϋποθέσεις των ανωτέρω τεχνικών φακέλων.

2. Παραδόξως πως, οι ανωτέρω τεχνικοί φάκελοι δεν φαίνονται να ακολουθήθηκαν από κάποια διοικητική εφαρμοστική εγκύκλιο που θα έθετε όρους και προϋποθέσεις για τη χορήγηση του δικαιώματος αναφοράς της ένδειξης Π.Γ.Ε.. Είναι ομοίως πασιφανές, ότι ο συγκεκριμένος τεχνικός φάκελος δεν υποβλήθηκε προκειμένου να μπορούν να κάνουν χρήση της ένδειξης “τσίπουρο Π.Γ.Ε.” ή “τσικουδιά Π.Γ.Ε.” οι συστηματικοί αποσταγματοποιοί, αλλά αποκλειστικά και μόνον προκειμένου να αποτελέσει τη δικαιολογητική βάση αποκλεισμού των διήμερων αποσταγματοποιών από τις παραδοσιακά και διαχρονικά ισχύουσες ονομασίες των προϊόντων τους. Χαρακτηριστικά, πλέον των δύο ετών από την υποβολή των σχετικών τεχνικών φακέλων, κανένα από τα εμφιαλωμένα αποστάγματα που κυκλοφορεί στο εμπόριο δεν αναγράφει την ένδειξη “τσίπουρο Π.Γ.Ε.” ή “τσικουδιά Π.Γ.Ε.” στην ετικέτα/επισήμανσή του (όπως παρατηρείται αντίστοιχα με άλλα προϊόντα όπως η φέτα, το ελαιόλαδο κλπ). Δηλαδή, ακόμα και οι ίδιοι οι συστηματικοί αποσταγματοποιοί, που με κάθε τρόπο αναδεικνύουν στο πλαίσιο των δηλώσεών τους σε Μ.Μ.Ε. ότι έχουν “αποκλειστικό δικαίωμα” στην ονομασία Π.Γ.Ε., δεν έχουν αιτηθεί να υπαχθούν σε αυτήν και να την χρησιμοποιούν στα προϊόντα τους, καθότι οι στρεβλώσεις και αδυναμίες των τεχνικών φακέλων καθιστούν εν τοις πράγμασι αδύνατη την πιστοποίηση των προϊόντων τους ως Π.Γ.Ε.

3. Η οδηγία 92/83ΕΟΚ και ο Κανονισμός 110/2018ΕΚ αποτέλεσαν την δικαιολογητική βάση πρόσφατης καταδίκης της Ελληνικής Δημοκρατίας στο Δ.Ε.Ε. κατόπιν συναφούς προσφυγής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (απόφαση από 11.07.2019 Δ.Ε.Ε.) (ΣΥΝ 7), καθότι φορολογούσε α) το τσίπουρο και την τσικουδιά που παράγονται από συστηματικούς αποσταγματοποιούς βάσει του Ν.2969/2001 με μειωμένο φορολογικό συντελεστή 50% Ε.Φ.Κ. ενώ η επιφύλαξη του άρθρου 23 β) αφορά μόνον στο ούζο και β) το τσίπουρο και την τσικουδιά που παράγονται από μικρούς αποσταγματοποιούς (διήμερους) βάσει του Ν.2969/2001 με εφάπαξ κατ’αποκοπήν Ε.Φ.Κ. κατά πολύ μικρότερο του 50% του εθνικού συντελεστή για τα αντίστοιχα αποστάγματα ίδιας κατηγορίας. Σημειωτέον, ότι σε αυτό το πλαίσιο το Δ.Ε.Ε. αναγνωρίζει ρητά α) ότι **αμφότερα τα προϊόντα ανήκουν στην κατηγορία “απόσταγμα στεμφύλων σταφυλής”** και άρα δεν είναι ομοειδή προς το ούζο, που είναι “αλκοολούχο ποτό με άνισο” κατά τα ανωτέρω και β) ότι **αμφότερα τα προϊόντα εμπίπτουν στην ονομασία “τσίπουρο” και “τσικουδιά” (προστατευόμενες ενδείξεις αποσταγμάτων στεμφύλων σταφυλής που παράγονται στην Ελλάδα)** και ακριβώς για αυτόν τον λόγο, η ευνοϊκή τους φορολόγηση σε σχέση με εισαγόμενα αντίστοιχης κατηγορίας αποστάγματα στεμφύλων σταφυλής (π.χ. γκράππα, αγουαρδιέντε) συνιστά νόθευση του ανταγωνισμού της εσωτερικής αγοράς της Ε.Ε.

4. Οι τεχνικοί φάκελοι που υποβλήθηκαν το 2017 δημιουργούν εν τοις πράγμασι **αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα αποκλειστικά των συστηματικών αποσταγματοποιών εμφιαλωμένων προϊόντων**, θέτοντας ως προϋπόθεση την εμφιάλωση και αποκρύπτοντας, ότι αυτή είναι **απαγορευμένη στους παραγωγούς εκείνους που όντως παράγουν με την παραδοσιακή μέθοδο που ο ίδιος ο φάκελος περιγράφει ως δικαιολογητική βάση της ειδικής προστασίας!** Είναι ως εκ τούτου **απαραίτητο να ανακληθούν, να τροποποιηθούν με ορθά και πλήρη στοιχεία και να**

επανυποβληθούν, με τρόπο που να μην απαγορεύουν στους παραδοσιακούς αποσταγματοποιούς τη χρήση των Π.Γ.Ε. καθώς και όλα τα συναφή εμπορικά δικαιώματα που απορρέουν από το πρωτογενές και δευτερογενές δίκαιο της Ένωσης. Μάλιστα, ως προς την εμφιάλωση ως τεχνική προδιαγραφή χαρακτηρισμού Π.Γ.Ε. η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκφράσει σαφέστατες επιφυλάξεις ήδη από το έτος 2017** με επίσημη έγγραφη απάντησή της προς συναφή ερώτηση Έλληνα Ευρωβουλευτή, στην οποία καθιστά σαφές, ότι **ο προστατευτικός σκοπός των Π.Γ.Ε. κατά την αντίληψη της Επιτροπής αφορά στη διαδικασία παραγωγής τους και όχι στην εμφιάλωση και τυποποίηση (ΣΥΝ 8).**

5. Ομοίως **αθέμιτους και υπέρμετρους περιορισμούς βάσει του ισχύοντος πρωτογενούς και δευτερογενούς ενωσιακού δικαίου αποτελούν πολλές άλλες περιοριστικές ρυθμίσεις των ελληνικών εγκυκλίων και υπουργικών αποφάσεων,** που περιορίζουν το δικαίωμα κυκλοφορίας, διάθεσης προς κατανάλωση, πώλησης και εξαγωγής των προϊόντων που παράγονται από διήμερους αποσταγματοποιούς. Μεταξύ αυτών χαρακτηριστικά αλλά όχι περιοριστικά, υπάγονται α) η απαγόρευση χονδρικής πώλησης β) η απαγόρευση λιανικής πώλησης από πρόσωπα διάφορα του παραγωγού (π.χ. εμπορικού αντιπροσώπου, μεταπωλήτη, μεταπράτη, λιανοπωλητή) γ) η υποχρέωση διάθεσης μόνο σε χύμα μορφή και χωρίς καμία δυνατότητα αναγραφής ενδείξεων στη συσκευασία του χύμα προϊόντος (π.χ. αλκοολικός τίτλος, πρώτες ύλες, περιεκτικότητα σε ουσίες κλπ), δ) ο χρονικός περιορισμός ως προς την πώληση των διαθεσίμων αποθεμάτων μέχρι συγκεκριμένες περιόδους. **Είναι σαφές, ότι το να παρέχεται δια νόμου και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις αδειοδότησης το δικαίωμα παραγωγής αποστάγματος, αλλά στη συνέχεια να περιορίζεται δια υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων η δυνατότητα εμπορίας του κατά τόσο δυσανάλογο και υπέρμετρο, αποτελεί στρέβλωση του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων εντός της Ελλάδας.** Περαιτέρω, ειδικά η ρητή απαγόρευση αναγραφής στοιχείων/ενδείξεων στην **επισημάνση του χύμα προϊόντος** (που σημειωτέον δεν απαντά σε κανένα άλλο χύμα προϊόν βάσει των κανόνων ΔΙΕΠΠΥ!), είναι και **προδήλως αντίθετη με το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για την προστασία του καταναλωτή,** ενώ χρησιμοποιείται τακτικά και τεχνηέντως από την πολιτεία ως η “κερκόπορτα” που επιτρέπει ανά πάσα στιγμή την **σύνδεση και ταύτιση του προϊόντος με κινδύνους για την υγεία του τελικού καταναλωτή,** κινδύνους που σημειωτέον ΔΕΝ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ από τα στοιχεία ελέγχων του Γ.Χ.Κ.

6. Κατά την τρέχουσα περίοδο βρίσκεται ομοίως υπό συζήτηση η **τροποποίηση της Οδηγίας 92/83/ΕΟΚ για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης.** Σε αυτό το πλαίσιο, φέρεται η Ελληνική Δημοκρατία να έχει κάνει μία προσπάθεια (ενόψει και της πρόσφατης καταδίκης της ενώπιον του Δ.Ε.Ε., στην οποία ρητά αναφέρεται από το Δικαστήριο, ότι η Ελληνική Δημοκρατία έπρεπε να έχει κάνει τις απαραίτητες ενέργειες σε επίπεδο ένωσης για να εξασφαλίσει τα φορολογικά πλεονεκτήματα αυτά στα παραδοσιακά αποστάγματα και όχι να εφαρμόζει αναλογικά διατάξεις που αφορούσαν σε άλλο απόσταγμα) να προσθέσει νέες επιφυλάξεις ως προς την **φορολόγηση των παραδοσιακών αποσταγμάτων, που να επιτρέπουν τη διαμόρφωση ενός ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος τόσο για τους συστηματικούς όσο και για τους παραδοσιακούς (διήμερους) αποσταγματοποιούς τσίπουρου και τσικουδιάς.** Πλην όμως, ακριβώς λόγω των προηγούμενων **σφαλμάτων και ανακριβειών των φακέλων τεχνικών προδιαγραφών,** οι νέες επιφυλάξεις της Ελληνικής Δημοκρατίας είναι αμφότερες κενές περιεχομένου και δεν βοηθούν στην προστασία καμίας από τις εμπλεκόμενες κατηγορίες παραγωγών.

Για την ακρίβεια, το νέο αυτό έγγραφο, που βρίσκεται σε **επίπεδο συζήτησης για την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας** (13518/19 από 31.10.2019 **ΣΥΝ 9**), και δεν έχει προσκρούσει σε ενστάσεις ως προς τις ελληνικές επιφυλάξεις εκ μέρους άλλων κρατών/μελών, προτείνει την τροποποίηση του άρθρου 23 παρ. 2 της Οδηγίας 92/83ΕΟΚ και την αντικατάστασή του ως εξής:

“2. Η Ελληνική Δημοκρατία μπορεί να εφαρμόσει μειωμένο συντελεστή που μπορεί να είναι κατώτερος του ελάχιστου συντελεστή:

α) αλλά δεν δύναται να ορίσει τον συντελεστή αυτό σε επίπεδο χαμηλότερο κατά πλεόν του 50 % του κανονικού εθνικού φορολογικού συντελεστή για την αιθυλική αλκοόλη, σε ό,τι αφορά τα αποσταγμένα ποτά από άνισο όπως ορίζονται στο σημείο 29 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008, τα οποία είναι άχρωμα και έχουν περιεκτικότητα σε ζάχαρη το πολύ 50 γραμμάρια ανά λίτρο και το τελικό προϊόν αποτελείται από αλκοόλη, τουλάχιστον στο ποσοστό που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη, η οποία έχει αρωματιστεί με απόσταξη σε παραδοσιακούς χάλκινους άμβυκες ασυνεχούς λειτουργίας χωρητικότητας μέχρι και 1000 λίτρων και τα αποστάγματα στεμφύλων σταφυλής, όπως ορίζονται στο σημείο 6 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008, που αποστάζονται σε παραδοσιακούς άμβυκες ασυνεχούς λειτουργίας·

β) αλλά δεν δύναται να ορίσει τον συντελεστή αυτό σε επίπεδο χαμηλότερο κατά πλεόν του 85 % του κανονικού εθνικού φορολογικού συντελεστή για την αιθυλική αλκοόλη, σε ό,τι αφορά την αιθυλική αλκοόλη από φρούτα που παρέχονται από το νοικοκυριό του παραγωγού, τα οποία αποστάζονται σε απλές παραδοσιακές χάλκινες συσκευές απόσταξης με χωρητικότητα έως 130 λίτρα ή σε παραδοσιακές πήλινες συσκευές απόσταξης με χωρητικότητα έως 40 λίτρα, και εφόσον στις δύο περιπτώσεις η παραγωγή διαρκεί έως 8 ημέρες κατ' ανώτατο όριο και παράγονται έως και 5 εκατόλιτρα καθαρής αλκοόλης κατ' έτος.”

Με την επιφύλαξη αυτή, η οποία βρίσκεται σε στάδιο επίτευξης πολιτικής συμφωνίας, η Ελληνική Δημοκρατία φέρεται να **επιδιώκει δύο στόχους:** α) αφενός να της επιτρέπεται να φορολογεί τα προϊόντα “τσίπουρο” και “τσιαουδιά” γενικώς με **50% μειωμένο συντελεστή όπως το ούζο και αφετέρου, β) ειδικά για τους αμπελουργούς που αποστάζουν στέμφυλα παραγωγής τους μέσω των διήμερων αποσταγματοποιών** (δηλαδή σε χάλκινους άμβυκες μέχρι 130 λίτρα ή σε πήλινους άμβυκες μέχρι 40 λίτρα, με απόσταξη μέχρι 8 ημέρες ανά αμπελουργό και συνολική παραγωγή έως 5 εκατόλιτρα αλκοόλης - δηλαδή έως 1.250 λίτρα τελικού προϊόντος απόσταξης αλκοολικού τίτλου κατά μ.ο. 40%) να της επιτραπεί να **επιβάλλει μειωμένο κατά 85% συντελεστή.**

Πλην όμως, η επιφύλαξη αυτή, παρότι προσβλέπει στο να διατηρήσει το ύψος του Ε.Φ.Κ. για το τσίπουρο και την τσιαουδιά **σε ανεκτά για τους παραγωγούς επίπεδα** (και άρα να εξασφαλίσει και τη συνέχιση της εμπορίας τους προς τους καταναλωτές **σε συγκρίσιμες τιμές με τις τωρινές**) υποπίπτει **σε δύο πολύ σημαντικά σφάλματα**, οφειλόμενα σαφώς στα προηγούμενα σφάλματα (ή και ηθελημένες παρανοήσεις) των τεχνικών φακέλων προδιαγραφών προϊόντος:

Α) αφενός για τα αποστάγματα στεμφύλων σταφυλής του παραρτήματος II σημείο 6 ως γενική κατηγορία (στα οποία και μόνο μπορεί να ανήκει το “τσίπουρο” και η “τσιαουδιά” βάσει παραρτήματος III), αναφέρει ότι η έκπτωση 50% του εθνικού συντελεστή **προϋποθέτει να αποστάζονται σε “παραδοσιακούς άμβυκες ασυνεχούς λειτουργίας”, πράγμα που ουδόλως ισχύει για τα εμφιαλωμένα αποστάγματα των συστηματικών αποσταγματοποιών βάσει του Ν.2969/2001**, τα οποία παράγονται με βιομηχανικού χαρακτήρα αποστακτικά μηχανήματα συνεχούς λειτουργίας και επιπλέον είναι νομικά επιτρεπτό (αν και δεν γνωρίζουμε κατά πόσον

είναι τεχνικά εφικτό) να παράγονται χωρίς καμία παρουσία στεμφύλων σταφυλής! Ήτοι τα πρόσωπα που μέχρι στιγμής γίνεται δεκτό ότι αποστάζουν προϊόντα με Π.Γ.Ε. ονομασίες “τσίπουρο” και “τσικουδιά” δεν εμπίπτουν στην επιφύλαξη αυτή, παρά μόνον εφόσον κατόπιν ελέγχου αποδειχθεί ότι ακολουθούν πράγματι την παραδοσιακή και όχι την βιομηχανική διαδικασία απόσταξης.

Β) αφετέρου για τα αποστάγματα στεμφύλων σταφυλής των παραδοσιακών καζανάρηδων (διήμερων αποσταγματοποιών), παρότι περιγράφει αυτά με ακρίβεια ως προς την διαδικασία του Ν.2969/2001 (όγκος παραγωγής, διάρκεια απόσταξης ανά παραγωγό πρώτων υλών κλπ), χρησιμοποιεί την περιγραφή του “αποστάγματος φρούτων” του παραρτήματος II σημείο 9 και όχι του “αποστάγματος στεμφύλων σταφυλής” του παραρτήματος II σημείο 6 του Κανονισμού, το οποίο είναι η πραγματική νόμιμη ονομασία τους. Ήτοι, ενώ εισηγείται την δυνατότητα επιβολής ειδικού μειωμένου συντελεστή Ε.Φ.Κ. για τους διήμερους αποσταγματοποιούς και τους αμπελουργούς που αποστάζουν μέσω αυτών, το κάνει υπό την αδύνατη προϋπόθεση, ότι αυτοί αποστάζουν αλκοολούχα ποτά της κατηγορίας των “αποσταγμάτων φρούτων”, κατηγορία στην οποία, όπως προεκτέθηκε, όχι μόνον δεν εμπίπτουν βάσει του Κανονισμού τα προϊόντα αυτά, αλλά επιπλέον και κατηγορία στην οποία η Ελλάδα έχει μηδενική ιστορική παράδοση και δεν έχει εξασφαλίσει ούτε μία ονομασία Π.Γ.Ε. Θέτει δηλαδή ως προϋπόθεση χορήγησης του κατά 85% μειωμένου συντελεστή Ε.Φ.Κ. την “μετονομασία” του αποστάγματος και την μετάταξή του σε άλλη κατηγορία από αυτήν που συνιστά τη νόμιμη ονομασία του βάσει του Κανονισμού! Μάλιστα, το τελευταίο αυτό σφάλμα υπερβαίνει τις αδυναμίες μέχρι και αυτών των τεχνικών φακέλων και αποτελεί σαφέστατα πολιτική επιλογή “αποκλεισμού” των διήμερων αποσταγματοποιών από τις νόμιμες ονομασίες και Π.Γ.Ε. των προϊόντων τους, αφού είναι αν μη τι άλλο αυτονόητο, ότι η Ελληνική Δημοκρατία (ακόμα και πριν τη συναφή της καταδίκη στο Δ.Ε.Ε. και πριν την υποβολή των σχετικών τεχνικών φακέλων) γνώριζε σαφέστατα ότι οι διήμεροι αποσταγματοποιοί αποστάζουν στέμφυλα σταφυλής και όχι σαρκώδη/πυρηνόκαρπα φρούτα γενικότερα και δεν είχε κανένα λόγο (ούτε κανέναν αντίλογο εντός αντιπροσωπειών άλλων κρατών-μελών) που να την αναγκάζει να “χαρακτηρίσει” με άλλη ονομασία τα αποστάγματα αυτά!

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Ares(2017)4962674 - 11/10/2017 για τις γενικές Π.Γ.Ε. “τσίπουρο” και “τσικουδιά”
2. Ares(2017)139331 - 11/01/2017 για την Π.Γ.Ε. “τσικουδιά Κρήτης”
3. Ares(2017)456066 - 27/01/2017 για την Π.Γ.Ε. “τσίπουρο Θεσσαλίας”
4. Ares(2017)595556 - 02/02/2017 για την Π.Γ.Ε. “τσίπουρο Τυρνάβου”
5. Ares(2016)6763038 - 02/12/2016 για την Π.Γ.Ε. “τσίπουρο Μακεδονίας”
6. Εκθέσεις πεπραγμένων Γ.Χ.Κ. ετών 2017 και 2018 - αποσπάσματα
7. Δ.Ε.Ε. απόφαση από 11.07.2019 (Επιτροπή κατά Ελλάδας)
8. Απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από 07.09.2017 σχετικά με την σύνδεση της χρήσης της Π.Γ.Ε. με τη διαδικασία παραγωγής.
9. Προσωρινό έγγραφο 13518/19Ε.Ε. από 31.10.2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 92/83/ΕΟΚ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

Από τη συνολική επισκόπηση της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και των ερμηνευτικών/εκτελεστικών προσεγγίσεων αυτής μέσω υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων της διοίκησης, καθίσταται σαφές ότι στην **πραγματικότητα, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, απουσιάζει οποιαδήποτε απαγόρευση χρήσης της ονομασίας “τσίπουρο” και “τσικουδιά” για τα προϊόντα παραδοσιακής απόσταξης των διήμερων αποσταγματοποιών, τα οποία αντιθέτως εμπίπτουν στο πολλαπλά προστατευτικό πλαίσιο των ευρωπαϊκών Κανονισμών 110/2008ΕΚ και πλέον 2019/787ΕΚ και έχουν δικαίωμα να φέρουν τόσο τη νόμιμη ονομασία τους όσο και την Π.Γ.Ε. που αντιστοιχεί στην γεωγραφική περιοχή της παραγωγής τους.**

Οι εσφαλμένες ερμηνείες και προσεγγίσεις βρίσκονται στο σύνολό τους σε πράξεις της εκτελεστικής εξουσίας (υπουργικές αποφάσεις) και της διοίκησης (εγκύκλιοι και τεχνικοί φάκελοι προδιαγραφών) οι οποίες δεν αποτελούν ΘΕΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ και δεν δεσμεύουν με την ίδια ισχύ όπως τα νομοθετήματα. Οι δε πράξεις αυτές, καθιστούν από απλή επισκόπηση τους ΠΡΟΦΑΝΗ τα εξής συμπεράσματα:

Α) οι υπέρμετροι περιορισμοί και οι απαγορεύσεις που έχουν εισαχθεί δεν συμβαδίζουν με το ενωσιακό δίκαιο και δεν έχουν νομοθετικό έρεισμα ούτε στο ελληνικό δίκαιο, ήτοι στους Ν.2960/2001 και Ν.2969/2001.

Β) το σύνολο των περιορισμών είναι αποτέλεσμα (ενδεχομένως σκόπιμα) εσφαλμένων ερμηνευτικών προσεγγίσεων που δεν αποσκοπούν στο ελάχιστο στην προστασία ούτε της παραδοσιακής ονομασίας, της ποιότητας και της φήμης των ελληνικών αποσταγμάτων, ούτε φυσικά του καταναλωτή, αλλά στη χορήγηση εμπορικής φύσεως πλεονεκτημάτων σε ανταγωνιστικές ομάδες παραγωγών αποσταγμάτων.

Γ) οι διήμεροι αποσταγματοποιοί δέχονται μία **συνεχή και παντελώς αναιτιολόγητη επίθεση** από τις κατά καιρούς ελληνικές κυβερνήσεις σε επίπεδο εκτελεστικής εξουσίας και διοίκησης, ενώ στην πραγματικότητα είναι πρωτίστως εκείνοι που ως ευαίσθητη κοινωνικά και οικονομικά ομάδα και ως μόνοι ακόμα ενεργοί παραδοσιακοί καζανάρηδες, είχαν εξαρχής αυξημένη αξίωση προστασίας και υποστήριξης από την ελληνική πολιτεία και αξιοποίησης των προστατευτικών διατάξεων της ενωσιακής νομοθεσίας.

Δ) η επίθεση αυτή οδηγεί τον κλάδο της παραδοσιακής απόσταξης σε **συνεχή συρρίκνωση και μαρασμό**, ενώ “μετακυλίνει” το σύνολο των δικαιωμάτων και προστατευτικών διατάξεων που εξαρχής αφορούσαν τους διήμερους αποσταγματοποιούς στους συστηματικούς αποσταγματοποιούς και παραγωγούς εμφιαλωμένων αποσταγμάτων, χωρίς να συντρέχει κανένας απολύτως επαρκής και βάσιμος δικαιολογητικός λόγος, αφού το προϊόν των διήμερων αποσταγματοποιών είναι α) ελεγχόμενο και ιχνηλάσιμο μέχρι και την τελευταία του σταγόνα, β) ποιοτικά συγκρίσιμο σύμφωνα με τις εκθέσεις πεπραγμένων του ίδιου του Γ.Χ.Κ. γ) πολιτιστικά σύμφυτο με την πραγματική παράδοση των περιοχών, οικονομικά αλληλένδετο με την πραγματική τοπική οικονομία των περιοχών και

γενικά ο μόνος πραγματικός δικαιούχος χρήσης της Π.Γ.Ε., και επιπλέον, δ) ενόψει του εξαιρετικά μικρού όγκου παραγωγής του και της αποκλειστικά χύμα και λιανικής διάθεσής του, εν τοις πράγμασι ανίκανο να “καταλάβει” την αγορά αποσταγμάτων και να θίξει τα ήδη πλειοψηφικά μερίδια των συστηματικών αποσταγματοποιών στην αγορά.

Δηλαδή, το σύνολο των πολιτικών πρωτοβουλιών της Ελληνικής Δημοκρατίας κατά τις τελευταίες κυβερνήσεις, αποσκοπούσε και αποσκοπεί αποκλειστικά στο να δοθεί ένα συντριπτικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους παραγωγούς εμφιαλωμένων προϊόντων, και στο να επιτύχουν αυτοί μονοπωλιακή εκπροσώπηση των αποσταγμάτων τους στην εσωτερική αγορά με συναφή εξαφάνιση της παραδοσιακής απόσταξης στεμφύλων σταφυλής των τοπικών αμπελουργών, καθώς και της ύλης πολιτιστικής κληρονομιάς, της οποίας η παραδοσιακή απόσταξη (και όχι η εκβιομηχανισμένη παραγωγή εμφιαλωμένων!) είναι η μόνη πραγματική συνέχεια.

Και αυτό παρότι η εν λόγω ομάδα των συστηματικών αποσταγματοποιών:

α) αντιπροσωπεύει μόλις 300 οικογένειες πανελλαδικά (ενεργές μάλιστα μόλις 30 με 50) ενώ οι αμπελουργοί είναι 380.000 αγροτικά νοικοκυριά

β) είναι κλάδος οικονομικά πολύ ισχυρότερος από τους συνεχώς θιγόμενους αγρότες της ελληνικής επαρχίας

γ) δεν έχει ανάγκη στήριξης αφού κατέχει ήδη το 90% της εσωτερικής αγοράς αποσταγμάτων και επιπλέον το 100% της εξαγωγικής αγοράς αποσταγμάτων, ενώ δικαιούται να παράγει με πολύ πιο ελαστικά κριτήρια καθώς και να εξάγει τα προϊόντα της

δ) παράγει προϊόν που δεν είναι συγκρίσιμο, ούτε ποιοτικά ούτε πολιτιστικά, με αυτό των διήμερων αποσταγματοποιών, και είναι επιπλέον σε πολύ μεγαλύτερα ποσοστά μη κανονικό/ μη ασφαλές για την υγεία των καταναλωτών βάσει των ιδίων των πεπραγμένων του ΓΧΚ για τα έτη 2017 και 2018.

Τίθεται εν τέλει το ερώτημα, τι ακριβώς επιθυμεί να πράξει η Ελληνική Πολιτεία. Από την απάντηση που θα δοθεί στο ερώτημα κρίνεται εν τέλει, το αν οι ενέργειές της στο συγκεκριμένο ζήτημα υπήρξαν ορθές, επαρκείς και κατάλληλες. Εάν αυτό που η Ελληνική Πολιτεία επιθυμεί, είναι να διατηρήσει την παραγωγή και των δύο εκδοχών του προϊόντος (του χύμα παραδοσιακού και του μαζικής παραγωγής εμφιαλωμένου) αλλά θέτοντας συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις για την ασφάλεια και την ιχνηλασιμότητά του, τότε δεν μπορεί παρά να γίνει δεκτό ότι το σύνολο των κινήσεών της υπήρξαν εξαιρετικά λανθασμένες και ακατάλληλες. Διότι οδηγούν απλώς σε εξαφάνιση του χύμα παραδοσιακού τσίπουρου και των παραγωγών του.

Αυτό που χρειάζεται η Ελληνική Πολιτεία για την οργάνωση και την στήριξη του κλάδου της αποσταγματοποιίας, δεσμευόμενη και από το νομοθετικό πλαίσιο της Ένωσης, είναι ένα πλαίσιο κανόνων που να διασφαλίζει ότι αμφότερα τα προϊόντα όχι μόνον συνεχίζουν να παράγονται, αλλά επιπλέον συνεχίζουν να είναι ασφαλή, ποιοτικά και δεκτικά ειδικής προστασίας λόγω της καλής φήμης που συνδέεται

με την ποιότητά τους. Και αυτό δεν θα το επιτύχει ούτε με το να χορηγεί αθέμιτα πλεονεκτήματα στους συστηματικούς αποσταγματοποιούς χωρίς να τα εξαρτά καν από την ποιότητα των παραγόμενων αποσταγμάτων, ούτε φυσικά με το να "εξαλείψει" ολοσχερώς τους ανταγωνιστές τους, διήμερους αποσταγματοποιούς. Θα το επιτύχει μόνον με την εισαγωγή συγκεκριμένων κριτηρίων και προϋποθέσεων ελέγχου τόσο των βιομηχανικών όσο και των παραδοσιακών αποσταγμάτων, υπό τη σκέπη της ίδιας νόμιμης ονομασίας Π.Γ.Ε. και με ίσες ευκαιρίες εκπροσώπησης αμφότερων κατηγοριών στην εσωτερική και ενωσιακή αγορά.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι διήμεροι αποσταγματοποιοί επεξεργαστήκαμε και υποβάλλουμε σειρά αναλυτικών προτάσεων, κατόπιν επιστημονικής και νομικής τεκμηρίωσης αυτών και της προτεινόμενης λειτουργίας τους για την τόνωση της αγοράς ελληνικών αποσταγμάτων, προσανατολισμένα στην βελτίωση της συνολικής ποιότητας, της ιχνηλασιμότητας και της βιωσιμότητας του κλάδου. Θέτουμε δε τις προτάσεις αυτές υπόψη των συναρμόδιων υπουργείων, αρχών και υπηρεσιών και ζητάμε να ξεκινήσει οργανωμένος, ανοιχτός και δημοκρατικός διάλογος επί αυτών, εκπροσωπούμενων όλων των εμπλεκόμενων παραγωγικών ομάδων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
ΜΙΚΡΩΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΩΝ (ΔΙΗΜΕΡΩΝ)
ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΤΗΣ ΦΗΜΗΣ, ΤΗΣ
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΩΝ:

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ:

- Άμεση ανάκληση όλων των αδικαιολόγητων και υπέρμετρων περιορισμών ως προς την εμπορία αποσταγμάτων που παρήχθησαν νόμιμα σε συμφωνία με τους κανόνες της Ε.Ε. για την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων (ιδίως της απαγόρευσης χονδρικής πώλησης, της απαγόρευσης λιανικής διάθεσης από μη δικαιούχα παραγωγής πρόσωπα και της απαγόρευσης αναγραφής ενδείξεων στις συσκευασίες του χύμα προϊόντος). Διατήρηση σε ισχύ μόνον των περιορισμών και υποχρεώσεων εκείνων, που βοηθούν στην ιχνηλασιμότητα του προϊόντος και στην φορολογική απεικόνιση των συναφών συναλλαγών.
- Άμεση τροποποίηση κατόπιν ανάκλησης των ήδη υποβληθέντων τεχνικών φακέλων προδιαγραφών προϊόντος για το "τσίπουρο" και την "τσικουδιά", ώστε να περιλαμβάνουν ως δικαιούχους χρήσης της Π.Γ.Ε. τους διήμερους αποσταγματοποιούς και το παραδοσιακό χύμα τσίπουρο και τσικουδιά, καθώς και να διαφοροποιούν μεταξύ της παραδοσιακής και της βιομηχανικής απόσταξης των παραπάνω αποσταγμάτων, με ειδικές για κάθε κατηγορία παραγωγών προϋποθέσεις ένταξης στην Π.Γ.Ε..
- Έλεγχος από τις αρμόδιες αρχές (Περιφέρειες κατόπιν διαλόγου με παραγωγούς και επιστήμονες και σε συνεργασία με το ελεγκτικό αρμόδιο Γ.Χ.Κ.) των σύμφωνων με το ενωσιακό δίκαιο προδιαγραφών για τη χρήση της νόμιμης ονομασίας ή/και της Π.Γ.Ε. με ελάχιστα κριτήρια α) χρήση παραδοσιακών χάλκινων αμβύκων απόσταξης ασυνεχούς λειτουργίας β) παρουσία των στεμφύλων κατά την πρώτη απόσταξη γ) στέμφυλα παραγόμενα στην Ελλάδα για τις γενικές ονομασίες "τσίπουρο" και "τσικουδιά" δ) στέμφυλα προερχόμενα από την εκάστοτε συγκεκριμένη περιοχή για τις ειδικές ονομασίες "τσικουδιά Κρήτης", "τσίπουρο Τυρνάβου", "τσίπουρο Θεσσαλίας" και "τσίπουρο Μακεδονίας" ε) απόλυτη απαγόρευση της χρήσης των ονομασιών "τσίπουρο" και "τσικουδιά" για οποιοδήποτε απόσταγμα παράγεται με αρωματισμό έτοιμης αιθυλικής αλκοόλης και χωρίς παρουσία στεμφύλων ή/και με πρώτες ύλες εισαγόμενες από άλλα κράτη. Συναφή πρόστιμα και ποινές σε όσους αποσταγματοποιούς (συστηματικούς ή διήμερους) παρανόμως κάνουν χρήση της ονομασίας χωρίς να πληρούν μία ή περισσότερες από τις παραπάνω προϋποθέσεις παραγωγής.
- Θέσπιση συστήματος αίτησης χρήσης λογοτύπου Π.Γ.Ε. και έγκρισης της χρήσης αυτής κατόπιν προσκόμισης αναλυτικών στοιχείων για την πλήρωση των προϋποθέσεων των διορθωμένων φακέλων προδιαγραφών προϊόντος. Απαγόρευση χρήσης της αντίστοιχης Π.Γ.Ε. από οποιοδήποτε πρόσωπο δεν έχει αντίστοιχη απόφαση έγκρισης χρήσης Π.Γ.Ε. από την αρμόδια αρχή (ενδ. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων). Η έγκριση χρήσης συγκεκριμένης Π.Γ.Ε. (π.χ. "παραδοσιακό τσίπουρο Τυρνάβου" ή "Τσίπουρο Μακεδονίας" ή "Τσικουδιά Κρήτης") θα πρέπει να είναι απλή διαδικασία στη

βάση υπεύθυνης δήλωσης και δείγματος και να δίνεται άπαξ για κάθε παραγωγό, προς αποφυγή υπερφόρτωσης των διοικητικών υπηρεσιών (οικειοθελής υπαγωγή και αυτοδέσμευση σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις). Παράλληλα, εάν στο πλαίσιο μεταγενέστερων ελέγχων διαπιστωθεί **ακαταλληλότητα προϊόντος που διατέθηκε στην αγορά ως Π.Γ.Ε., σε σχέση με τις ισχύουσες προϋποθέσεις ένταξης στην κατηγορία προϊόντων Π.Γ.Ε.,** μεταξύ των παρεπόμενων ποινών (πέραν προστίμων, κατάσχεσης προϊόντων κλπ) θα περιλαμβάνεται και η αφαίρεση του δικαιώματος χρήσης της Π.Γ.Ε. για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα (αναλόγως της βαρύτητας της παράβασης). Οι παραπάνω διατάξεις να εφαρμόζονται τόσο για τα εμφιαλωμένα όσο και για τα χύμα αποστάγματα.

- **Χρήση της ονομασίας** “παραδοσιακό τσίπουρο” ή “παραδοσιακή τσικουδιά” με την ειδική τοπική ένδειξη Π.Γ.Ε. (π.χ. “παραδοσιακό τσίπουρο Τυρνάβου”, “παραδοσιακή τσικουδιά Κρήτης”) και **συνοδευόμενη από την ευκρινή αναφορά “ΔΙΗΜΕΡΩΝ / ΜΙΚΡΩΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΩΝ” σε κάθε συσκευασία ή παραστατικό έγγραφο διακίνησης και αντίστοιχη αναφορά στους καταλόγους των λιανοπωλητών.**

ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ:

- Σε συνεργασία με τα αντίστοιχα **πανεπιστημιακά ιδρύματα** κάθε περιοχής (Τμήματα Οινολογίας ή Χημείας) ή άλλο κατάλληλο πιστοποιημένο χημικό εργαστήριο, εισαγωγή **συστήματος χημικής ανάλυσης και ποιοτικού ελέγχου των αποσταγμάτων** (υποχρεωτική συμμετοχή του εκάστοτε παραγωγού με αποστολή δείγματος προς το Εργαστήριο, υπό όρο **το δείγμα να λήφθηκε κατά το δήμερο της απόσταξης από τον αμβυκούχο,** να επισημάνθηκε αντίστοιχα με **πρωτόκολλο βέβαιης ημερομηνίας** υπογραφόμενο τόσο από τον αμβυκούχο όσο και από τον αμπελουργό, και να απεσταλή χωρίς παρεμβολή τρίτων προσώπων για έλεγχο ποιότητας). Το πανεπιστήμιο ή το εργαστήριο θα εκδίδει για κάθε δείγμα ένα **αναλυτικό πιστοποιητικό αποτελεσμάτων χημικού ελέγχου με αριθμό πρωτοκόλλου,** το οποίο θα αποστέλλεται στον παραγωγό. Ο αριθμός πρωτοκόλλου του πιστοποιητικού θα αναγράφεται σε συσκευασίες, ετικέτες και λοιπά στοιχεία για να ελέγχεται ανά πάσα στιγμή ως προς τη γνησιότητά του.
- Το αποτυπώσιμο θετικό αποτέλεσμα του ελέγχου (πιτηκότητα, απουσία σακχάρων, επαρκής αλκοολικός τίτλος, συγκέντρωση χαλκού και φθαλικών εστέρων κάτω των επιτρεπτών ορίων βάσει των πρωτοκόλλων ελέγχου του Γ.Χ.Κ.), θα αναγράφεται **στη συσκευασία ή/και τις ενδείξεις ή/και τα συνοδευτικά παραστατικά του προϊόντος** Αντιστοίχως, αν το αποτέλεσμα του χημικού ελέγχου είναι αρνητικό (ήτοι η συγκέντρωση των ελεγχόμενων στοιχείων είναι άνω των επιτρεπτών ορίων ή δεν πληρούνται ο ελάχιστος αλκοολικός τίτλος ή συντρέχει άλλος λόγος ακαταλληλότητας / αντικανονικότητας του αποστάγματος), το προϊόν θα **αποσύρεται άμεσα από την κυκλοφορία υπό απειλή αυστηρών προστίμων** σε παραγωγό που το διέθεσε. Οι Σύλλογοι Παραδοσιακών Αποσταγματοποιών θα έχουν **δικαίωμα να τηρούν σχετικό αρχείο** με τους ΑΠ όλων των πιστοποιητικών ελέγχου της περιοχής τους και των αποτελεσμάτων τους και θα έχουν **υποχρέωση παροχής πληροφοριών** προς το Γ.Χ.Κ. ή κάθε άλλη αρμόδια διοικητική ή δικαστική αρχή. **Σημειωτέον:** για λόγους σεβασμού της ιδιωτικότητας των παραγωγών και συμβατότητας με τον Γ.Κ.Π.Δ., τα συναφή αρχεία θα περιλαμβάνουν μόνο ΑΠ

και ένδειξη “ΣΕ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ” ή “ΑΠΟΣΥΡΕΤΑΙ” και όχι τα προσωπικά στοιχεία των παραγωγών.

- Διοικητικά πρόστιμα και ποινές σε περίπτωση κατάχρησης των σημάνσεων που εκτέθηκαν παραπάνω (π.χ. αριθμός πρωτοκόλλου που δεν επιβεβαιώνεται ότι αφορά σε αυτόν τον παραγωγό, πλαστός ή ανύπαρκτος αριθμός πρωτοκόλλου, ψευδής/ παραπλανητική επίθεση ετικέτας/επισήμανσης με στοιχεία διάφορα αυτών που πιστοποιήθηκαν κατά το χημικό έλεγχο).
- Συνέχιση της αυστηρής τήρησης του συστήματος εισροών/εκροών για τα παραδοσιακά αποστάγματα των διήμερων αποσταγματοποιών. Αντίστοιχη εισαγωγή του ίδιου συστήματος και για τα βιομηχανικά παραγόμενα αποστάγματα, ούτως ώστε να αποδεικνύεται η προέλευση της τελικής ποσότητας εμφιαλωμένου αποστάγματος από την αρχικά αποσταχθείσα ποσότητα στεμφύλων σταφυλής κατόπιν επίδειξης των σχετικών παραστατικών από τον συστηματικό αποσταγματοποιό, καθώς επίσης και ο τόπος παραγωγής και προέλευσης των στεμφύλων. Συναφείς επαρκείς και ενδεδειγμένες έλεγχοι από το Γ.Χ.Κ. για τη διαδικασία παραγωγής, την προέλευση των πρώτων υλών από τις συγκεκριμένες περιοχές ένδειξης Π.Γ.Ε. και πάντως από την Ελλάδα, καθώς και για την νόμιμη χρήση της εκάστοτε Π.Γ.Ε.
- Πρωτοβουλίες ενημέρωσης, επιμορφωτικά σεμινάρια και συστάσεις από τους Συλλόγους Παραδοσιακών Αποσταγματοποιών προς τους επιμέρους δικαιούχους απόσταξης ως προς τα εξής ζητήματα: α) χρήση κατάλληλων δοχείων για την αποθήκευση και μεταφορά των χύμα αποσταγμάτων - ενόψει του ότι τα ποσοστά ακαταλληλότητας που διαπιστώθηκαν από το Γ.Χ.Κ. κατά τις εκθέσεις πεπραγμένων 2017 και 2018 οφείλονταν κατά μεγάλο ποσοστό στην χρήση ακατάλληλων πλαστικών φιαλών (περιεκτικότητα αποστάγματος σε φθαλικούς εστέρες σε 30% των περιπτώσεων που το δείγμα κρίθηκε ακατάλληλο) και β) επιμόρφωση σχετικά με τον κατάλληλο καθαρισμό και την συντήρηση παραδοσιακών χάλκινων αμβύκων, ενόψει του ότι τα ποσοστά ακαταλληλότητας που διαπιστώθηκαν από το Γ.Χ.Κ. κατά τις εκθέσεις πεπραγμένων 2017 και 2018 οφείλονταν κατά μεγάλο ποσοστό σε πλημμελή καθαρισμό του καθοδικού τμήματος του χάλκινου ψυκτήρα του άμβυκα (περιεκτικότητα άνω του επιτρεπόμενου ορίου σε χαλκό σε 70% των περιπτώσεων που το δείγμα κρίθηκε ακατάλληλο). Επισημαίνεται εδώ, ότι σε αντίθεση με τα αντίστοιχα ποσοστά ακαταλληλότητας των εμφιαλωμένων αποσταγμάτων, καμία περίπτωση ακατάλληλου δείγματος τσίπουρου/ τσικουδιάς διήμερου αποσταγματοποιού δεν οφείλονταν σε νοθεία, ενώ οι αιτίες ακαταλληλότητας που διαπιστώθηκαν είναι στο σύνολό τους ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΜΕΣ με σωστή ενημέρωση των αποσταγματοποιών και των αμπελουργών.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ, ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΤΙΚΕΤΑ:

- Η διάθεση του προϊόντος χύμα θα γίνεται σε κατάλληλα μέσα μεταφοράς (γυαλί, PET, ίνοξ ή σκληρό πλαστικό κατηγορίας 5+ χωρίς φθαλικούς εστέρες) (για χονδρική και λιανική πώληση), ενώ οι τοπικοί σύλλογοι παραδοσιακών αποσταγματοποιών θα αναρτήσουν καταλόγους επιτρεπτών μέσων μεταφοράς/αποθήκευσης για ενημέρωση των μελών τους και θα έχουν δικαίωμα ελέγχου/συστάσεων σε όσα μέλη τους δεν συμμορφώνονται με τις παραπάνω προϋποθέσεις συσκευασίας.

- Οι τοπικοί σύλλογοι παραδοσιακών αποσταγματοποιών αναλαμβάνουν να τυπώσουν αυτοκόλλητες ετικέτες με το εξής ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο (το οποίο θα συμπληρώνεται χειρόγραφα ως προς τα στοιχεία κάθε παραγωγού): "α) "ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ" (π.χ. παραδοσιακή/ό τσικουνδιά Κρήτης, παραδοσιακό τσίπουρο Τυρνάβου, παραδοσιακό τσίπουρο Βόλου κλπ) β) ένδειξη "ΜΙΚΡΩΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΩΝ (ΔΙΗΜΕΡΩΝ)" γ) Περιεχόμενα: στέμφυλα σταφυλής τοπικής προέλευσης, νερό. Το προϊόν δεν περιέχει γλυκαντικές και αρωματικές ουσίες ούτε χρωστικές. δ) Αλκοολικός τίτλος Vol. 40% (ή άλλο ποσοστό κατά περίπτωση, όπως διαπιστώνεται από το συναφές πιστοποιητικό) ε) Αρ. Πρωτ. Αδείας Απόσταξης στ) Αρ.Πρωτ. Πιστοποιητικού Ελέγχου Ποιότητας: και τέλος ζ) ένδειξη "Το προϊόν παράγεται στην Ελλάδα από αδειούχους παραδοσιακούς αποσταγματοποιούς και πωλείται χύμα σε κατάλληλη συσκευασία. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την παραδοσιακή απόσταξη απευθυνθείτε στον Σύλλογο Αμβουκώνων Νομού....., τηλ..... κλπ)".
- Οι παραπάνω ετικέτες επί των κατάλληλων κάθε φορά για τη μεταφορά του χύμα αποστάγματος συσκευασιών, επιτελούν τριπλή λειτουργία αφού διευκολύνουν α) την **ορθή επισήμανση** του προϊόντος και την ενημέρωση του καταναλωτή β) την **ιχνηλασιμότητα** του προϊόντος και των προσώπων που το παρήξαν και γ) την ικανότητα ελέγχου των αρμόδιων αρχών ως προς την **συμμόρφωση του προϊόντος με τις προδιαγραφές παραγωγής του** και ως προς τυχόν μεταγενέστερη νόθευση/ανάμειξή του, προς **διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας των καταναλωτών**.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ:

- Να επιδιωχθεί ήπια **τροποποίηση/συμπλήρωση της συζητούμενης επιφύλαξης** της Ελληνικής Δημοκρατίας στην υπό αναθεώρηση οδηγία 92/83 ΕΟΚ, η οποία αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε στάδιο συζητήσεων για την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας. Συγκεκριμένα, να ζητηθεί:
- Όριο **αφορολόγητης παραγωγής για ίδια κατανάλωση** του αμπελουργού και χωρίς δικαίωμα εμπορίας στα 150 λίτρα.
- Η επιφύλαξη του **άρθρου 23 παρ. 2 στοιχ. α)** να **παρμένει** ως έχει και να μπορούν να κάνουν χρήση αυτής οι διήμεροι αποσταγματοποιοί, εφόσον επιθυμούν να παράξουν ή/και εμπορευτούν αποστάγματα ποσότητας σε αιθυλική αλκοόλη άνω των 5 εκατολίων κατ' έτος, κατά το μέρος που αυτό είναι δυνατό εντός των πλαισίων του Ν.2969/2001.
- Η επιφύλαξη του **άρθρου 23 παρ. 2 στοιχ. β)** να **τροποποιηθεί** ως εξής: "β) αλλά δεν δύναται να ορίσει τον συντελεστή αυτό σε επίπεδο χαμηλότερο κατά πλέον του 85 % του κανονικού εθνικού φορολογικού συντελεστή για την αιθυλική αλκοόλη, σε ό,τι αφορά τα αποστάγματα στεμφύλων σταφυλής του παραρτήματος II σημείο 6 και τα αποστάγματα φρούτων του παραρτήματος II σημείο 9, εφόσον οι πρώτες ύλες είναι στέμφυλα και φρούτα που παρέχονται από το νοικοκυριό του παραγωγού, τα οποία αποστάζονται σε απλές παραδοσιακές χάλκινες συσκευές απόσταξης με χωρητικότητα έως 130 λίτρα ή σε παραδοσιακές πήλινες συσκευές απόσταξης με χωρητικότητα έως 40 λίτρα, και εφόσον στις δύο περιπτώσεις η παραγωγή διαρκεί έως 8 ημέρες κατ' ανώτατο όριο και παράγονται έως και 5 εκατολίτρα καθαρής αλκοόλης κατ' έτος."
- Με αυτόν τον τρόπο και εφόσον επιτευχθεί πολιτική συμφωνία και υπερψηφισθεί η τροποποίηση της Οδηγίας, οι διήμεροι αποσταγματοποιοί θα μπορούν α)

εφόσον παράγουν μέχρι 150 λίτρα ανά παραγωγό αποκλειστικά για ίδια κατανάλωση και χωρίς δυνατότητα εμπορείας, να απολαμβάνουν απαλλαγής από τον Ε.Φ.Κ. β) εφόσον παράγουν μέχρι 1.250 λίτρα αποστάγματος περιεκτικότητας 40% ανά παραγωγό (ήτοι 5 εκατόλιτρα καθαρής αλκοόλης το χρόνο) να φορολογούνται με Ε.Φ.Κ. μειωμένο κατά 85% του εθνικού συντελεστή (αντιστοιχεί σε 1.47 Ευρώ ανά λίτρο αποστάγματος) και γ) εφόσον μπορούν εντός των ορίων του Ν.2969/2001 και επιθυμούν να παράξουν ή να διαθέσουν προς πώληση μεγαλύτερες ποσότητες αποστάγματος ή αποστάγματα άλλης περιεκτικότητας κλπ. τότε θα υπόκεινται σε συντελεστή Ε.Φ.Κ. μειωμένο κατά 50% του εθνικού. Τη διάταξη δε αυτή θα δικαιούνται να χρησιμοποιούν και οι συστηματικοί αποσταγματοποιοί, εφόσον αποδεικνύουν ότι τα προϊόντα τους παρήχθησαν σύμφωνα με τα κριτήρια του Κανονισμού 787/2019 ΕΚ και ότι χρησιμοποίησαν παραδοσιακούς άμβυκες ασυνεχούς λειτουργίας και τη διαδικασία που περιγράφεται στον αντίστοιχο τεχνικό φάκελο.

- **Ειδική πρόβλεψη για το δικαίωμα του αμβυκούχου να διαθέτει προς πώληση και κατανάλωση όχι μόνον τη δική του παραγωγή, αλλά και τα ποσοστά 10% που παρακράτησε ως αποστακτικό δικαίωμα και αντί χρηματικής αμοιβής από τους αμπελουργούς που απέσταξαν στον δικό του άμβυκα, υπό όρο ορθής σήμανσης των συγκεκριμένων προϊόντων με τα στοιχεία του εκάστοτε παραγωγού τους και τήρησης των προβλεπόμενων φορολογικών στοιχείων.**
- **Προτείνεται επίσης η πρόβλεψη για διαφορετικό τρόπο και χρόνο καταβολής του Ε.Φ.Κ., προς υποστήριξη της ρευστότητας των αγροτικών νοικοκυριών και της συνέχισης της παραδοσιακής απόσταξης (ενδεικτικά, ο Ε.Φ.Κ. που αντιστοιχεί να μην προκαταβάλλεται εφάπαξ, αλλά να αποδίδεται με την πώληση/διακίνηση του προϊόντος όπως ο Φ.Π.Α. ή να εισαχθεί ένα ικανό ποσοστό προκαταβολής Ε.Φ.Κ. και το υπόλοιπο να είναι δυνατό να καταβάλλεται σε ρυθμισμένες δόσεις).**

